

VIENYBĖ

70-ti M. 30 N.

412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

1956 M. RUGPIŪCIO (AUGUST) 10 D.

Telefonas:
EV 4-0862

KAINA 10 c

EGIPTO PREZIDENTAS NASSER RUOŠIASI SKRISTI Į MASKVĄ

Vienybės korespondento
Londone

Čia manoma, kad Egipto prezidentas Abdel Gamal Nasser atsisakys dalyvauti šaukiamoje konferencijoje Suez kanalo klausimu. Priešingai, manoma, kad tą pačią dieną, rugpiūčio 16, kai konferencija prasidės, pulkininkas Nasser jau bus Maskvoje... Maža to. Manoma, kad dar Suez konferencijai nepasibaigus, Nasser paskelbs Sovietų Sąjungos - Egipto karinę sutartį...

Įdomu, kad Indijos premjeras Nehru, kalbėdamas parlamente, pareiškė, jog Indija konferencijoje dalyvaus, bet Egiptas -- ne. Taigi, atrodo, kad New Delhi ir Maskvoje daugiau žinoma apie Egipto prezidento intencijas, negu Londone.

Tuo tarpu britų ir prancūzų karo laivynų štabai tariasi dėl bendrų žygių Viduriniuose Rytuose. Britai siunčia naujus kariuomenės kontingentus į Kipro salą. Prancūzų karo laivynas Tulono uoste pasiruošęs eventualumams. Be to, prancūzų karo laivai stovi Maltos uoste. Žodžiu, britai ir prancūzai pasiruošę bendriems veiksams.

Bet ar britai ir prancūzai iš tikrųjų mano griebtis drastiškų žygių prieš Egiptą?

Abejotina, nes čia vis labiau ir labiau manoma, kad Suez klausimą galima išspręsti ir be karo. Taip mano visa eilė atsakomųjų asmenų. Pavyzdžiui, Sir George Young, britų laivyno spoksmanas, pareiškė, kad „šis ginčas galima išspręsti ir taikingu būdu.“

Tai sutampa ir su Indijos Nehru nuomone. Jis, pavyzdžiui, pareiškė, kad Suez ginčas gali būti naujo karo priežastimi, o tai, anot jo, „nepriklauso šiam amžiui, nei sveikam protui.“

Pažymėtina, kad Indija davė savo sutikimą dalyvauti Londono konferencijoje

Beje, Londone kalbama, kad Suez konferencija galinti būti atidėta. Šios kalbos turi pagrindo. Pavyzdžiui, Graikija oficialiai kreipėsi į Jungtines Valstybes, Britaniją ir Prancūziją, prašydama atidėti konferenciją ir vėliau ją šaukti ne Londone, bet kur nors kitur.

Kaip ten bebūtų, neatrodo, kad dėl Suez kanalo kiltų karas. Net ir tuo atveju, jeigu Egiptas atsisakytų priimti Vakarų valstybių diktantą.

Diplomatijos šefas grįžta į Europą

Lietuvos Diplomatijos šefas ministeris S. Lozoraitis su žmona, po daugiau kaip poros mėnesių viešėjimo Amerikoje, šį šeštadienį grįžta atgal į Romą. Per tą laiką svečiam buvo surengta visa eilė priėmimų: New Yorke, Washingtone, Chicagoje, Clevelande, Toronte, Kanadoje, ir kitur.

Prieš išvykstant, svečiams buvo surengta keletas išleistuvių: Budreckių rezidencijoje Elizabeth, Valiūnų rezidencijoje New Rochelle ir pagaliau viešesnio pobūdžio išleistuvės Baltijos Laisvės Namuose New Yorke.

Šias išleistuves surengė vietos Santarvės skyrius. Po vaišių buvo pasikeista kalbomis, kurias pasakė pirmininkas Vladas Žilinskas ir ministeris S. Lozoraitis. Abu kalbėjusieji pareiškė įdomių minčių.

Kaip žinoma, ministeris S. Lozoraitis būdamas Washingtone, dalyvavo ten įvykusiame Lietuvos Sąskrydyje ir, be to, turėjo pasitarimą su ministru P. Žadeikiu ir konsalais: Budriu Daužvardžiu ir Gyliu.

Apie Lietuvos Diplomatijos šefo lankymąsi Amerikoje plačiai rašė amerikiečių laikraščiai. Aplamai, šis jo vizitas buvo sėkmingas.

DABAR

Dėl Suez kanalo
Rinkimai artinasi
Dar teks palaukti

Suez kanalas, kurį dabar kontroliuoja egiptiečiai, tebėra tarptautinio dėmesio centras.

Ypač daug kalbama ir rašoma apie prancūzų ir britų pasiruošimus kariškiems veiksams...

Bet neatrodo, kad iš šito debesio būtų lietaus. Net Paryžiuje ir Londone dėl to jau pradėdama abejoti. Ypač, kad Jungtinės Valstybės tam nelinkusios pritarti.

Taigi, belieka tarptautinė konferencija, kurią didžiausi Suez kanalo bendrovės dalininkai, britai, šaukia Londone.

Bet ar šioje konferencijoje, kuri, beje, dar gali būti atidėta, pavyks priversti egiptiečius nusileisti ir Suez kanalo kontrolę sutarptautinti?

Abejotina. Tada reiktų sutarptautinti ir Panamos kanalą, ir Dardanelius, ir Gibraltarą...

Čia gali būti ir taip, kad „kas tavo, tai mano, bet kas mano, tai ne tavo.“

.....

Artinasi rinkimai, o su jais -- demokratų ir republikonų konvencijos.

Partijų konvencijose, kaip žinoma, paruošiamos rinkiminės programos ir išrenkami prezidentiniai kandidatai.

Kadangi demokratų partijos konvencija jau čia pat -- šį pirmadienį Chicagoje, todėl įdomu, kokia bus ta jų programa ir kokis tas jų kandidatas.

Yra sakoma, kad pietų demokratas „šimtą kartų konservatyviškesnis už konservatyviškiausią republikoną.“

Tai yra todėl, kad pietinių valstybių demokratai vis dar nelinkę duoti lygių teisių negrams.

Skilimas šiuo klausimu gali būti geradaris vanduo republikonų politikos malūnui.

Kiek tai liečia demokratų kandidatus į Baltuosius Rūmus, atrodo, Adlai Stevensonas turi daugiausia progos.

Kai dėl kandidato viceprezidento pareigoms, tai čia galima tik spėlioti.

.....

O tos kalbos apie Pabaltijo valstybių susatelitinimą taip ir baigėsi kalbomis.

Tai buvo gana įdomios kalbos, nors tiesa pasakius, mes joms daug netikėjome.

Buvo laukiama, kad teisinis formalumas šiuo klausimu išryškės Sovietų Sąjungos aukščiausios tarybos suvažiavime.

Logiškai galvojant, tik čia ir galėjo išryškėti.

Bet tas suvažiavimas atėjo ir praėjo, o Pabaltijo tautos vis dar „sajunginės respublikos.“

Tiesa, suvažiavimo metu tų respublikų skaičius sumažėjo, nes Suomų-Karelių Respublika, lyg kadaise lietuvių seimas Vilniuje, staiga ėmė ir nutarė pasitenkinti... autonomija.

Atrodo, kad dar teks palaukti ir, žinoma, pakovoti.

Rusijos dinosaurus, užgulus Pabaltijo tautas, dar nesirengia gaišti.

juoga tyliava

LAIŠKAI

PAVYZDYS KITIEMS

Tremtyje organizacijų kaip grybų. Ir vis dar naujų steigiasi.

Iš spaudos tačiau atrodo, kad Santaros - Šviesos federacija žada būti kažkas naujo. Abi organizacijos lieka veikti kaip anksčiau, jungiamos tik jų pastangos federaciniais pagrindais - atsieiti, mažiau paraleliškumo, daugiau pozityvios veiklos.

Jei pirmasis žingsnis sustiprins abi organizacijas, ar nereikėtų tuo pačiu federaciniu būdu rintis ir su kitomis giminingomis organizacijomis?

Mūsų visuomenė turbūt daugiausia kenčia nuo susiskaldymo ir daugiausia dėl to susiskaldymo dejuoja. Gal jaunimas savo amerikietišku realumu įneš visuomenei konsolidacinio vėjo - o jo mums tikrai trūksta.

Leonas Šaltenis
Brooklyn, N. Y.

PADIDINO VIENYBĖS SKAITYTOJŲ ŠEIMĄ...

Gerbiamas Redaktorium:

Džiugu, kad jau galėjot apieiti ligoninę, linkiu stiprybės kūnui ir dvasiai. Vietoj reikiamų užuojautų suradau vieną naują Vienybės skaitytoją ir siunčiu 5 dolerius prenumeratai. Mat galvojau, jei Pats kartais numirtum, tai kad Vienybės skaitytojų skaičius vis vien nesumažėtų.

Vienybę prašau siuntinėti Jonui Bagdonui, Freehold, N.J.

P. Puronas
Jamesburg, N. J.

SKAUTAI NEREIKALINGI PAŠALINŲ PATARĖJŲ...

Skaičiau Draugo 180 N. korespondenciją, kurioj reikiama pasipiktinimas dėl Skautų Brolijos Užsienio skyriaus pareigūno pareiškimo, kad yra susitarta remti Lietuvos Diplomatinių Tarnybą.

Lietuvos Skautų Sąjunga nepriklausomoje Lietuvoje bendradarbiau su užsienio reikalų ministerija. Tremtyje Lietuvos valstybės reikalus atstovaujant mūsų diplomatams: S. Lozoraičiui, P. Žadeikiui, K. Balučiu, S. Bačkui, J. Budriui, P. Daužvardžiui, V. Gyliui ir kitiems, skautų pareiga yra talkininkauti ir remti minėtus pareigūnus jų veikloje.

Kaip Skautų Sąjunga juos remia, darbu ar žodžiu, tai yra jos grynai vidaus reikalas. Lietuvos

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY

Juozas Tysliava
Editor and Publisher

Vyt. Gedgaudas
Managing Editor

Editorial and Business Office
412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EV 4-0862

Entered as Second Class Matter
Oct. 23, 1907 at the Post Office
of Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES

USA per year \$5.00
Other Countries \$6.00

Skautų Sąjunga nenurodinėja jokiam asmeniui ir jokiai organizacijai, ką turi remti ar neremti, todėl ir Skautų Sąjungai nereikalingi pašaliniai patarėjai.

Skautai yra pasirengę remti ne tik diplomatinę tarnybą, bet ir visus kitus lietuviškus veiksmus, institucijas bei organizacijas, kovojančias dėl Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo.

Skautų kelias yra aiškus: Dievui - nuoširdi malda ir auka, Tėvynei - talka ir parama visiems kovojantiems už Lietuvos išlaisvinimą, Artimui - pagelbos rankos tiesimas ten, kur ji yra reikalinga.

Sktn. N. Grigaliūnienė
Chicago, Ill.

KUR DINGO RAILA?

Laikraščio formatas man asmeniškai dabar geriau patinka. Bet laikraščio vertė priklauso

ne nuo formato, o nuo turinio. Permažai domimasi lietuviškais reikalais. Kur dingo B. Raila? Geri yra Meškausko straipsniai. Perdaug nuotraukų pigiomis temomis.

L. Banis
Cleveland, Ohio

PERDAUG PAVEIKSLŲ...

Dabartinis Vienybės formatas patogesnis, bet perdaug yra tarptautinių paveikslų ir karikatūrų. Pagerinkit laikraščio turinį, kad būtų daugiau įdomesnių skaitymų.

A. Mačius
Bellwood, Ill.

DAUGIAU PAVEIKSLŲ...

Vienybė man patinka. Ypatinai dabar. Kai žiūriu į paveikslus, tai skaitau, norėdamas žinoti kas jie? Vienybė būtų dar patrauklesnė jei ji turėtų skyrių iš gyvulių ir paukščių gyvenimo, pavaizduojant daugiau paveikslais.

A. Kurelaitis
Salisbury, Md.

RODOS TAIP NESENIAL...

Prašau lietuviškai ir visai nedaug... Aš esu irgi rašytojas, gal vienas iš mažiausių, tad nustebkite ta maža lietuviška atžalėle.

J. Ramonas
Jackson Heights, N. Y.

Rodos taip neseniai gyvenom Lietuvoj...

Arėm, purenom protėvių numylėtą žemelę,
I ją berdami, kaip auksą, grūdą.
Su viltimi laukėm gausingo derliaus.

Desotis karas viską atėmė ir sunaikino.
Lietuvius išvarė iš gimtųjų namų.
Kas supras tą artojaus širdies skausmą?
Tik tas paukštėlis, kuris savo lizdo neatras...

Mus priglaudė niūrūs svetimi miškai.
Miškų glūdumoje pasigirdo vaitojimo balsai, —
Ten verkė motulė, netekus sūnaus,
Verkė nešlaitė, netekus vyro ar tėvo brangaus...

Pasirodė, kad klajūno kelio galo nesimato,
Kaip bitės iš barakų išlekiojom.
Jau dešimt metų kai mus blaško benamių bangos
Nežinia, kada benamio laivelį į Pabaltijį parneš...

Tiliu, ateis laikas: ne aš, gal mano vaikas
Sugrįš į Tėvynę ir neris pažįstamų, nei giminių...
Sūnau, nerasi tėvelio namų prie Nemuno krantų
Pasijusi vienišas tarp nepažįstamų...

Bolševizmo aukoms paremti

PIKNIKAS

rengiamas BALF 17 skyriaus

RUGPIŪČIO 19 D. 2 v. p. p.

ROMUVOS PARKE
Brockton, Mass.

Programoje: Tautiniai šokiai,
Bostono lietuvių vyrų choras,
geras orkestras ir turtingas bufetetas.

Autobusai išeis nuo Lietuvių
Piliečių Klubo So. Bostone,
1:30 val. p. p.

Pelnas skiriamas tremtiniams
Europoje ir Sibire sušelpiti.

MŪSŲ MICHIGAN FARM SŪRIS YRA PATS GERIAUSIAS JŪSŲ MALONUMUI IR SVEIKATAI

Jį galite pirkti ir valgyti su pilnu pasitikėjimu

Visos geresnės maisto krutuvės su pasididžiavimu aprūpina jus su šiuo tikru lietuvišku sūriu. Apsaugokite save ir savo artimuosius... Neleiskite save perkaltėti, kad pirkumėt pakaitalą. Reikalaukite tik

MICHIGAN FARM SŪRIO

Jeigu abejojate, paprašykite pamėginimui. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad jūs patys būtumėt sprendėjas. Mes esame nuoširdžiai dėkingi sūrio mėgėjams ir geresnės maisto krutuvėms, kad jūs tiek išpopuliarinot Michigan Farm sūrį, kuris paliko visų mėgiamiausiu. Mes pasižadame ir toliau jums gaminti tik patį geriausią sūrį.

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY, INC.

Jonas ir Angelina Andriuliai

Vienintėliai šio sūrio gamintojai, Fountain, Mich.

Aptarnavimui ir informacijai rytuose prašome kreiptis:

PETER LISAUSKAS - 69-15 53rd Ave., Maspeth, N. Y. TW 4-8087
VICTOR ABECUNAS - 351 Park St., New Britain, Conn. BA 3-1342
Mes pristatome sūrių įvairiems pobūviams

LIETUVIS PERKA TIK PAS LIETUVI!

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAICIAI

322 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

VISAME NEW YORKE NERASITE GRAZESNIŲ IR PATOGESNIŲ SALIŲ, KAIP

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte -- koncertą, vestuves, šokius ar prakalbas -- Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.

J. Weinstein

Reikalų Vedejas

320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 7-1123

PER RADIJĄ LAISVĖ!

Jau 15 metų

LIETUVIŠKAS ŽODIS IR DAIRIA SKAMBA LIETUVOS ATSIDINIŲ BĄGONIS DIDŽIOJO NEW YORKO NEW JERSEY IR CONNECTICUT LIETUVIAMS PRIMINDANTI MŪSŲ KOVOJANČIA TĖVYNĖ ŠEŠTADIENIAS 4:30-5:30 val. PP. STOTIS WEVD 1530 KIL...IR

DIREKTORIUS 97.9 MEG. (FM)

STUKAS

1261 WHITE ST. HILLSIDE N.J.

Waverly 6-3325

AR TAISYTINA LIETUVIŲ RAŠYBA?

Lietuvių kalbos rašyba yra dar visai jauna ir ji pradėjo tobulėti tik Lietuvai Nepriklausomai tapus. Dar gi net šito šimtmečio pradžioje lietuvių kalbos rašyba buvo visai skirtinga nuo dabartinės. Lietuvių kalbos rašyba ilgą laiką buvo rusų uždrausta ir, tokiu būdu, mūsų kalba negalėjo tobulėti. Atgavus lietuviškosios spaudos laisvę, mūsų inteligentija pradėjo lietuviškai rašyti lenkišku raidynu.

Nepriklausomybės metu, lietuviški kalbininkai dėjo visas pastangas ir praleido ilgus savo amžiaus metus, praktiškai nieko kito neveikdami, tik studijuodami lietuvių kalbą. Dėjo visas pastangas, kad lietuvių kalba būtų gryna nuo svetimybų, gražiai skambėtų ir, pagaliau, kad kiekvienam lietuviškam ištaramui būtų pritaikytas ir tinkamas rašmuo. Lietuvoje pagarsėjo du kalbininkai profesorai Jonas Jablonskis ir Kazys Būga. Abu profesorai pasi-

žymėjo darbštumu, išverme ir visai neginčytinai savo gabumais. Lietuvos Švietimo Ministerija priėmė prof. Jono Jablonskio pateiktą lietuvių kalbos rašybos projektą.

Norėčiau pripažinti, kad nėra autoriteto, kuris ir gi kurių nors netikslumų nepadarėtų, bet jeigu jau kas nors užsispiria kalbėti apie reformas, tai privalėtų pateikti konkrečius pasiūlymus, kurie būtų gerai išstudijuoti ir turėtų palengvinančios praktiškos vertės. Susitosiu dėl kai kurių pasiūlymų.

K. Kepalas Vienybėje birželio 29 d. siūlo raidę o išmesti, o jos vietoje naudoti ts, nes, girdi, anglai ir prancūzai taip daro. Norėčiau pabrėžti, kad anglų ir prancūzų kalbų rašybos nepasižymi savo tobulumu. Anglai ir prancūzai savo kalbose visal neturi garso c ir tik svetimų kalbų žodžius rašydami, jie griebiasi šios priemonės. O, pagaliau, kur gi palengvinimas? Garsą c mes lie-

tuviai rašome viena raide, o dabar jau reikėtų rašyti dviem raidėmis. Garso parašymas raidžių kombinacijomis nėra tobulas, nei praktiškas dalykas. Anglų ir prancūzų kalbos šiuo atveju mums galėtų būti dideliu pavyzdžiu.

Siūlymas paversti c į č vien dėl to, kad italai šią raidę prieš e ir i taria kaip c irgi negali būti mums pavyzdžiu, nes ispanai, portugalai ir prancūzai raidę c prieš balses e ir i taria kaip s. Daug didesnė mūsų tautos dalis yra labiau surišta su ispanų ir portugalų kalbomis, negu su italų kalba.

Raidę h paversti į ž jokiū būdu nepriimtina. Nereikia užmiršti, kad mes naudojame lotyniškąjį raidyną ir savo tarpe mes per toli negalime nukrypti. Nei vienoje kalboje raidė h nėra tariama kaip ž. Net ir K. Kepalo pateiktuose pavyzdžiuose lotyniškai netariama žomo, žumanus, bet homo, humanus ir t.t. Pakeisti raidės ištaramas nėra joks palengvinimas. Taip pat siūlymas raidę š pakeisti į j, nes portugalai savo kalboje raidę x taria kaip š. Tiesa, portugalų kalbos žodžiuose abaxo (apačioje), baixo (po) abacaxi (ananas), peixe (žuvis) raidė x tariasi kaip š, bet norėčiau paklausti K. Kepalą, ar portugalai savo kalboje raidę x irgi taria kaip š žodžiuose existir, exhibir, exigir, expressar, exemplo ir t. t.

Kitame Vienybės numeryje, liepos mėn. 20 d. J. Botyrius su dideliu entuziazmu parėmė lietuvių kalbos rašybos taisymo projektą. Taip pat be jokio didesnio pagalvojimo tvirtindamas, kad lotyniškas raidynas lietuvių kalbos reikalavimų nepatenkina. Lotyniškas raidynas, esą neturi raidžių lietuviškiems garsams š, č, ž, dž. Ar tik netiesioginiai mums siūlo rusiškąjį raidyną, nes rusiškasis raidynas, išskyrus dž, turi kitas minėtas raides?

Spaudoje skaičiau, kad komunistinė Kinija nori panaikinti savo pieštinę rašybą ir priimti lotynų raidyną. Vokiečiai turi savo tautinį raidyną ir nežiūrint to, jie labai plačiai naudoja lotyniškąs raides. Tokiu būdu, ir lietuvių rašybai yra tinkamas lotynų raidynas. Labai nelogiškai atrodo per didelis siejvartavimas, kad lietuvių kalboje yra daug nereikalingų raidžių. Net aštuonias raides siūlo iš lietuvių raidyno išmesti, o tuo tarpu siūlo įvesti priebalsių minkštumui pažymėjimus. Visai nepagrįstai tvirtina, kad lietuvių kalbos raidyne balsės neturi ilgumo pažymėjimo. Juk e, i, u yra trumposios balsės, o é, y, ū yra ilgosios balsės.

Jeigu jau ir reikėtų daryti kalbos reformą, tai toji teisė priklauso krašto kalbininkams, o ne emigrantams. Krašte kalbininkas turi daugiau galimybių stiprinti savo patyrimus, rinkti pavyzdžius ir nustatyti taisykles už kalbininką emigrantą, o dar be to, krašte yra priemonių priversti išmokyti naują rašybą, tuo tarpu emigracijoje visuomenė gali naujų kalbos autoritetų nepaklusti ir mūsų kalba gali pavirsti į Babelio bokštą.

Vladas Veselauskas

LIETUVĄ GRĮŽO 38 "AMERIKONAI"

● Liepos 24 d. į Lietuvą iš Pietų Amerikos dar atvyko 38 „amerikonai“. Vilniaus geležinkelio stoty juos sveikino miesto „galva“ Vildžiūnas, kviesdamas įsijungti į „naują komunizmo statomą rūmą“. Kalbėtojas prisipažino, kad teksią „sutikti ir sunkumų“. J. Šimkus savo žody niekino „buržuazinę Lietuvą ir jos buvusią supuvusią tvarką“. Iš grįžusiųjų vos keli po žodį ištarė.

● Vilniuje nėra švaros, kaip bolševikai giriasi. Tiesos pranešimu, ypač „nešvarios esančios Stiklių, Arklių, Rudnikų ir kai kurios kitos gatvės“. Šaligatviai taip pat nepavydėtini. Kiemai užversti mėšlu.

● Birželio pradžioje Šiauliuose buvo kolchozininkų dainų šventė. Dirigavo J. Dargis, B. Šližys ir kiti.

● Apie Vincą Krėvę Vilnius Tiesa taip atsiliepia: „V. Krėvė buvo didelio talento rašytojas“, tačiau tai žmogus, kuris „pabūgęs naujo Tarybų Lietuvos atgimimo, palikęs savo liaudį, emigravo į kapitalistinius Vakarus“. Dabar Vilniuj išleista V. Krėvės Apsakymai ir padavimai.

● Vilniuj viešėjo Švedijos futbolininkai, žaidę su vietinėm komandomis. Apžiūrėdami miestą, svečiai lankėsi šv. Petro ir šv. Povilo bažnyčioje, kuri, anot Tiesos, „vienas iš gražiausių respublikos sostinių architektūrinių paminklų“.

● Vilniuj medicinos mokslus baigusi Vasiljevičė Danguolė paruošė disertaciją kandidato vardui.

● Lietuvos plytos – Tiesos pranešimu – gabenamos į „broliškąją“ Baltarusiją.

● „Užsienio lietuviams programoje“, duodamoje per Maskvos radiją, dažnai atliekamos senos lietuvių tautinės dainos – Lietuva, tu brangi, Kur bėga Šešupė, Leiskit į tėvynę... Naujųjų „tarybinių“ dainų vengiama.

● Iš Marijampolės, kurią dabar vadina Kapsuko miestu, kaip stambi naujiena pranešama: „Pradėjus duoti karvėms žaliąjį pašarą, padidėjo pieno primelžimas“...

● Apie dail. Petrą Kalpoką, mirusį tuoj po II pas. karo, knygą parašė jo sūnus, R. Kalpokas ir P. Gudynas. Knyga jau išleista.

● Lietuvoje šiuo metu viena įžymiųjų žmonių yra Pabrados kiauilių šėrėja Stefa Pranckevičiūtė. Tiesa, spausdindama jos paveikslą ir aprašymą, pažymi, kad „18 iš 20 jos prižiūrimų kiauilių jau apsiparšia“.

● Lampėdžių kurorte prie Kauno atostogautojai laikraščių, ledų bei leonado pirkti važiuoja į Kauną.

● Vilniaus un-te dabar medicinos fakulteto dekanu pareigas eina doc. S. Pavilionis. Gyd. L. Laucevičius, Pr. Norkūnas yra docentai.

● Vilniaus gydytojai spaudoje priekaištuoja – kodėl nestatoma „užplanuota“ ligoninė.

● Navaraiščio durpyno – netoli Kazlų Rūdos – darbininkai degtukų ir druskos nusipirkti turi važiuoti į Kauną. Vietoj tokių reikmenų neesą.

● Komunistų spauda jaudinasi, kad dalis kolchozininkų neatlieka savo prievolių valstybei. Tokiame Kuršėnų kolchoze įvykdyta „vos 25 proc. mėsos pristatymo plano“. Korespondentai pastebi, kad rusas Vlasov į tai pro pirštus irgi žiūrs.

● Tiesa praneša, kad „Vabalninko rajono kolchozų pirmininkai ilgai ginčijosi dėl viščiukų skaičiaus“. Pagal „planą“ kolchozuose reikia auginti 20,500 paukščių, o ten tėra 5,680.

LIETUVIŲ DĖMESIUI!

NEWARKE ATIDARYTAS OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR

Į Ukrainą, Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus kraštus.

Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.

Siuntiniai išsiunčiami 48 valandų bėgyje.

Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą.

Siuntiniai pristatomi gavėjui 7 - 8 savaičių bėgyje.

Siuntiniai siunčiami oro paštu pristatomi 7 - 10 dienų bėgyje.

Siuntėjas gauna asmenišką gavėjo pakvitavimą.

Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu multu.

PRISTATYMAS GARANTUOTAS

Sitūskite siuntinius giminėms.

Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. p. p.

Netoli Pensylvanijos stoties Newark.

PACKAGE EXPRESS CO.

314 MARKET STREET, NEWARK, N. J. MITCHELL 2-2452

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

BARAS • RESTORANAS

SALE VESTUVĖMS, SUSIRINKIMAMS, PARENGIMAMS.

VYTAUTAS BELECKAS, savininkas

1883 MADISON STREET

BROOKLYN 27, N. Y.

(Prie Forest Ave. stoties, Ridgewoode)

Tel. EV 2-9586

HELEN POVILANSKIENE

BARAS ** RESTAURANAS

SALE ŠEIMYBINĖMS PRAMOGOMS

158 GRAND STREET

BROOKLYN 11, N. Y.

Telefonas: EVergreen 4-9737

TRAUN'S BAR

RESTORANAS IR BARAS

AUGUST TRAUN, savininkas

N. E. cor. 7th ir Dauphin Street

Philadelphia, Pa.

Telefonas PO 5-9785

ADAM'S CAFE

RESTORANAS IR BARAS

941 Spring Garden, Philadelphia, Pa.

Telefonas: PO 5-9566

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601-3 SOUTH SECOND STREET

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 MT. VERNON STREET

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: PO 5-4110

"KAS LEISTA DIDIESIEMS, TAS UŽDRAUSTA MAŽIESIEMS"

Po 5000 metų Egiptas pirmą kartą laisvai ėmė gyventi.
- Nasserui priekaištaujama, bet nė žodžio nesakoma
sovietams, nusavinusiems daugiau turty...

NASSER

Labai daug pikty žodžių buvo spaudoje (taip pat ir lietuvių) prirašyta Egiptui, o ypačiai jo prezidentui - Nasserui. Kam pikta tas barasi. Aišku. Bet kaip tas reikalas atrodo be pikčio?

Baltieji ir raudonieji Rusijos carai manė ir tebemano, kad Rusijai reikalingos trys jūros. Prie Pacifiko rusai jau priejo. Korejos karo pralaimėjimas parodė, kokiems traktams rusai moka panaudoti tas jūras. Baltijos jūrą rusai taip pat jau turi. Kokiu būdu - visi žinome. Vakarų valstybės tą faktą apgailestauja, bet dėl ramybės nenori apie tai daug kalbėti ir Sovietų erzinti.

Visai kitaip yra su Viduržemio jūra, Dardaneliu, Suezio kanalu ir Artimaisiais Rytai. Čia yra Anglijos ūkinės ir karinės galybės pagrindas. Todėl dėl Viduržemio jūros, Anglija visais laikais sakė rusams - baltiems ir raudoniems - griežtą „Ne“. Buvo laikai, kada rusai siūlė anglams pasidalyti Irano, (Persiją). Anglija sutiko. Atsirado rusų ir anglų „zonos“ Irane. Nei rusams nei anglams tada neatrodė, kad jie yra agresoriai.

Buvo laikai, kada rusai siūlė anglams pasidalyti Turkiją. Čia Anglija griežtai pasakė „Ne“. Suprantama. Tai būtų rusams „langas“ į Viduržemio jūrą, Artimuosius Rytus ir Afriką. Dėl to buvo Krimo karas ir kitokie dalykai. Anglija vis užstojo kelią rusams ir šie turėjo suklupti. Rezultatas anglams geras. Artimųjų Rytų turtai, jų prekybos ir strateginiai keliai pasiliko anglų kontrolėje per daugelį šimtmečių.

Neseniai Palestinoje atsirado žydų - Izraelio valstybė. Arabai tvirtina, kad žydai įsikūrę jų žemėje ir tuo būdu juos labai nuskriaudė. Dar daugiau. Arabai matydami žydų milžinišką finansinį, politinį ir karinį pajėgumą numato, kad Izraelis nepaliksiąs toks koks dabar esąs. Jų nuomonė, Izraelis didėsias arabų žemių sąskaiton. Tai esąs mirtinas pavojus arabams. Todėl arabai nekenčia Izraelio ir visų tų valstybių, kurios vienu ar kitu būdu remia Izraelį. Taip pasidarė, kad Sovietai vis labiau stoja arabų pusėn, o vakarų valstybės arba daugiau remia Izraelį, arba stengiasi būti labai neutralios tarp Izraelio ir arabų.

DR. KAZYS SRUOGA
Cicero, Illinois

Kurgi iki šio laiko buvo Egiptas? Per pastaruosius 50 šimtmečių Egiptas retai kada buvo visai laisvas. Egiptą valdė persai, graikai, romėnai, bizantinai, turkai, prancūzai, ir pagaliau anglai. Rezultatas: šandien egiptiečiai priklauso neturtiniausių tautų grupei. Tik 25%

visų gyventojų moka rašyti ir skaityti. Sunkios ligos nuolat siaučia krašte. Egiptas žemės ūkio kraštas. Viso apie 22 su puse milijono gyventojų. Ir tik apie du milijonai ūkininkų turėjo savo žemes. Kita žemė priklausė pašoms ir kitokiems aristokratams. Ir tuo laiku Egipte veikė bendrovė, kuri už praleidimą laivų per Suezio kanalą gaudavo per metus apie 100 milijonų dolerių. Suezio kanalas Egipto žemėje. Bendrovės akcininkų dauguma - anglai. Taip buvo iki paėmė Egipto valdžią į savo rankas Nasseris. Ką gi tas žmogus gero ar blogo padarė.

Nasseris pašalino Egipto karalių. Nasseris pašalino (be kraujo) paskutinį Egipto okupantą - anglus. Jis įvykdė žemės reformą. Jis užsimojo padaryti iš dykumos daug derlingos žemės, kad žemdirbiai ne-

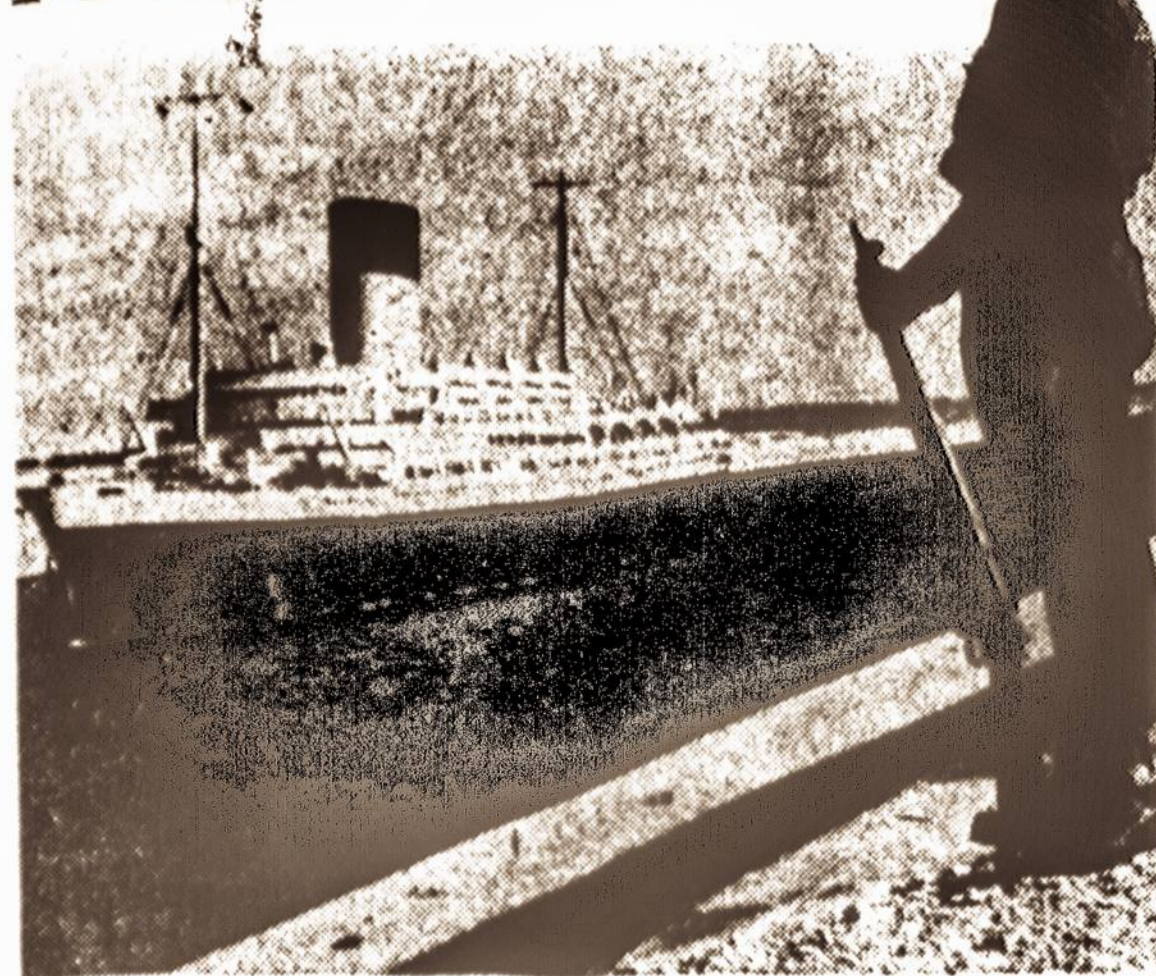

badautų. Tai garsusis Nilo užtvankos planas. Nasseris aktyviai remia Afrikos tautas kovoje už laisvę. Nasserio pasisekimai kėlė jo autoritetą arabų masėse. Arabai pradėjo tikėti, kad Egiptas bus stipriausia atspara prieš Izraelio užkariavimus. Bet kaip tik dėl tos pačios priežasties Izraelis įtūžo prieš Egiptą ir apšaukė Nasserį esantį antruoju Hitleriu. Sovietai greitai suprato, kad Egiptas galėtų pasidaryti užpakalinėm durim, per kurias jie, be karo, galėtų įsiskverbti į Viduržemio jūrą. Jie pradėjo remti Egiptą.

Vakarai taip pat, nors su įtarimu, laukia kas bus toliau. Tas „toliau“ netruko pasirodyti. Egiptas pradėjo prekiauti su Sovietais ir ginklais ir kitokiais dalykais. Nasseris stengiasi gauti paramą ir iš Vakarų ir iš Sovietų. „Neutralumas“? Nasseris nusavina - nacionalizuoja Suezio kanalo bendrovę, kuri veikia Egipto žemėje. Dėl to kilo baisi audra prieš Egiptą. Kvepia karu. Kas čia kaltas? Tai ilgų studijų dalykas.

Bet kas gi grąsino Sovietų Sąjungai (ir Tito) už milijonus jų ir kitų tautų žmonių nužudymą? Už nusavinimą turty ir net nepriklausomų valstybių? Visa tai užmiršta. Apsiprasta su padėtimi. Prekiaujama ir bendradarbiaujama. Prekiaujama net kariškomis medžiagomis... Tie faktai, žinoma, negali pateisinti visų Egipto veiksmų. Tačiau tie faktai karčiai nurodo į tās šaknis, iš kurių tokie įvykiai išauga. Formulė „kas leista dideliems, tas uždrausta mažiems“ - mažai ką bejotikina šandien.

KEIČIASI
SARGYBOS

PASAULYJE

● Washingtonė kalbama, kad dabartinis Darbo pasekretorius Arthur Larson būsiąs paskirtas į Harold Stasseno vietą.

● Indijos vyriausybė nutarė sukurti naują Bombėjos valstybę, jungiant Gujeratį ir Marathi provincijas. Tuo tarpu Gujeratį provincijos gyventojai reikalauja atskiros savo valstybės. Ryšium su tuo, Gujeratį provincijoje kilo kruvinių riaušių.

● Pakistano prezidentas Iskander Mirza atvyko į Afganistano sostinę Kabulą keturių dienų geros valios vizitui. Kiek anksčiau tarp Afganistano ir Pakistano buvo kilę ginčų dėl sienos.

● Australijos vyriausybė sutiko paleisti 11 japonų karo nusikaltėlių, kalnamų viename Tokijo kalėjime. Tame kalėjime dar liko 86 australų nuteisti japonai.

● Egipto prezidentas Abdel Gamal Nasser pasikvietė dviejų savaitių vizitui į Egiptą 13 m. amžiaus Long Island berniuką Dennis Brody, kuris Egipto prezidentui parašė laišką, kad jis ir jo klasės draugai myli Egiptą ir jo žmones.

● Ekvadoro provincijoje - Portoviejo - buvo kilusi revoliucija, bet vyriausybė išliko armija, laivynas ir aviacija sukilėlius nugalėjo.

● Britų komunistų partija praneša, kad jos narių skaičius paskiausiu laiku padidėjęs. Dabar britų komunistų partija turinti 34,117 narių.

● Gen. de Gaulle išskrido aplankyti Prancūzijos koloniją Pietų Amerikoje, taip pat prancūzų valdomas salas Atlanto ir Pacifiko vandenynuose.

● Bulgarijos premjeras Anton Jugov pareiškė, kad Jugoslavijos-Bulgarijos federacija „tuo tarpu“ neįvykdoma. Kaip žinoma, po karo šią idėją rėmė Bulgarijos komunistų partijos vadas Dimitriv ir maršalas Tito, bet jai buvo priešingas Stalinas.

● Britų teismo sprendimu pakarti trys Kipro sukilėliai. Vienas jų, Andrea Zakkos, 25 m. amžiaus, paprašė prieš mirtį leisti jam pasiklausyti klasiškos muzikos.

● Burmos premjeras Ba Swe pareiškė, kad jo vyriausybė nevesianti jokių derybų su komunistine Kinija, kol pastaroji neatšauks savo kariuomenės iš Burmos.

● Prancūzų armijos štabas Alžyre praneša, kad sukilėliai nušovė 9 prancūzus, kurie vijosi padėginėjančius ūkininkų namus.

● Pekino radijas praneša, kad dėl potvynių Hopei provincijoje daugiau kaip milijonas gyventojų liko be pastogės.

● Iš Sirijos pranešama, kad vakariniu Jordano upės pakraščiu Izraelio armija pradėjusi plataus masto manevrus.

● Nežiūrint protestų, Valstybės Departamentas atsisakė duoti vizas eilei Amerikos laikraštinių, norėjusių aplankyti komunistinę Kiniją.

● Chicago American praneša, kad New Yorko valstybės gubernatorius Harrimanas esąs pasiruošęs atsisakyti lenktynių į Baltuosius Rūmus. Tomis pačiomis žiniomis, buvęs prezidentas pareiškė, kad, jo įsitikinimu, Stevensonas tikrai būsiąs demokratų kandidatas 1956 metais.

● Jordanas ir Sirija pasirašė ekonominės unijos sutartį, pagal kurią abiejų valstybių piliečiai galės laisvai peržengti sieną. Be to, sutartyje numatoma bendra pinigų ir maito sistema, taip pat bendras uostų ir aerodromų naudojimas.

● Egipto vyriausybė oficialiai kaltina prancūzų ir britų konsulus, kiršinančius Suezio kanalo tarnautojus.

● Sovietų ambasada Damaske, Sirijoje, paneigė sirijonų spaudos pranešimus apie sovietų karo laivyno planus lankytis arabų valstybių uostuose.

● Du sovietų kariuomenės daliniai apleidę Rytų Vokietiją. Dabar komunistų valdomoje Rytų Vokietijoje, sakoma, likę 35,000 sovietų kariuomenės.

● Apsaugos sekretorius Charles E. Wilson pareiškė, kad Suezio kanalo krizė, palyginus su Jungtinių Valstybių karinės programos reikalais, „yra smulkus dalykas.“

● Švietimo ministerijos inspektorius Chlebinski Vilniaus spaudoje aiškinuoja, kad Bazilionų vidurinės mokyklos direktorius Bukauskienė neprivertčia mokinių mokytis rusiškai. Kitose mokyklose irgi esama panašiai.

Septyni vyrai ir viena moteris bėgo iš Sibiro

PER HIMALAJŲ KALNUS Į LAISVĘ

Ištroškę čiulpė dykumoje užtikta purvą. - Gyvatės buvo vieninteliu maistu. - Vieną rytą lietuvis architektas neatsibudo...

Pabėgęs iš Sibiro koncentracijos stovyklos su šešiais draugais, tarp kurių buvo lietuvis architektas Maršinkovas, Slavomir Rawicz, pasakoja, kaip pakeliui jie sutiko jauną lenkaitę Kristiną.

Mongoliją pereiti nebuvo sunku, bet jų kelionė tapo tragiška, kai įkėlė koją į Gobijos dykumą.

Jei būtų žinoję, kokios kančios jų lauks dykumoje, niekad nebūtų drįsę eiti be didesnio maisto ir vandens atsargos. Jau trečios dienos rytą jie nebeturėjo nieko gerti. Kai rugpiūčio saulė pradėjo kilti, juos visus apėmė baimė. Karts nuo karto vienas iš grupės kopdavo į aukštumą pasižiūrėti, ar nėra kur šaltinio, bet aplink tesimatė tik smėlio laukai. Per pietus, kai saulė ėmė labiausiai kaitinti, į žemę sukėlė savo lazdas ir užtiesė švarkus, pasidarė lyg nedidelę palapinę. Visi buvo išsigandę, bet niekas nekalbėjo, kad neišgąsdinus Kristinos.

Visi galvojo tą patį, kad teks mirti šiame karščio pragare. Nuo tos dienos žygiuodavo tik naktimis, glaudėsi į ildavosi, slėpdamiesi nuo saulės spindulių.

Septintą dieną, išbaigę maisto likučius, kurį miškais eidami buvo papildę, horizonte pamatė tamsų tašką. Tai turėjo būti oazė.

Po dviejų valandų žygio, pradėjo atskirti medžius.

Ten kur yra medžiai, turi būti ir vanduo, — pasakė Smith. Deja, Kristina sunkumų nepakėlė ir mirė.

Aštuntą dieną po sustojimo oazėje mirė Makowski, kuriam, kaip ir Kristinai iškasė kapą smėlyje. Visi sirgo skorbuto: dantys krito iš burnos ir smegenys nepakenčiamai skaudėjo.

Jei neįvyks stebuklas, visi mes žūsime, kaip Kristina ir Makowski, — galvojo Rawicz.

Visai netikėtai jie užkliuvo ant šešių pėdų pločio purvino griovio. Visi puolė prie žemės ir pradėjo čiulpti purvą, išspaudydami sausą žemę. Pagaliau Smith atrado idėją. Įkišęs gal Smith atrado idėją. Įkišęs į purvą savo maišą, vieną jo galą pradėjo čiulpti. Kiti pasekė jo pavyzdžiu. Bet tas negalėjo numalšinti troškulio. Apsidairę, laimei rado purve keletą vandens duobelį.

Bet kitą dieną pajuto, jei troškulys buvo numalšintas, tai buvo išbadėję.

Jeigu Amerikos indėnai valgo gyvates, kodėl mes negalime pabandyti, — paklausė Smith.

Praskėlę lazdas, jie pradėjo gyvačių medžioklę, kurių buvo nemažai dykumoje.

Jei jos nuodingos, mes galėsime apsinuodyti — susirūpino Maršinkovas.

Nuodai yra maišelyje gyvatės galvoje ir jei ją nukirsime, kita kūno dalis nebus apnuodinta, — paaiškino Smith.

Pagavę porą gyvačių, jas iškepė ant akmenų. Mėsa buvo neblogo. Be jokio skonio, primenantį žuvį.

Jei jiems pavyko pereiti Gobio dykumą, tai dėka gyvačių, kuriomis maitinosi visą laiką.

Nepažindami gerai geografinės, vienu metu manė, kad jiems pavyko apeiti Himalajų kalnus ir patekti į Indiją. Tikrumoje jie pateko į Kinijos provinciją.

Apie lapkričio mėnesį pamatė pustūzinį vargingų lušnų. Vienas jaunas tibetietis juos nuvedė prie vienos lūšnos. Tarp keliolikos tibetiečių jie nustebo pamatę seną europietį.

Jie kreipėsi į jį rusiškai. Bet senis pakratė galvą ir atsakė vokiškai. Pasirodė, kad tai buvo protestantų misijonierius, jau 50 metų gyvenęs Kinijoje ir Tibete.

Praleidę naktį kaimely, apdovanoti maistu, išsijudino tolyn. Dabar jiems teko eiti kalnuota sritimi. Vieną rytą lietuvis architektas Maršinkovas neatbudo. Jis buvo miręs. Draugai negalėjo suprasti priežasties. Gal jis buvo labiausiai už visus nusilpęs ir tik didelis pasiryžimas dar leido laikytis.

Jo kūną paslėpė uoloje, užversdami akmenimis.

Grupė mažėjo. Beliko tik penki.

Kada kovo mėnesį prieš save pamatė aukštų kalnų viršūnes, nebuvo jokios abejonės, reikėjo dar nugalėti Himalajų kalnus.

Beveik metai praėjo nuo tos dienos kai pabėgo iš stovyklos, nuaidami penkis tūkstančius mylių ir iki šiai dienai Rawicz negali suprasti, kaip jiems pavyko nugalėti kalnus. Pasiekę viršūnes, pradėjo leistis stačiomis pakriaušėmis. Kalnuose jiems neteko matyti jokių gyvių, tad buvo labai nustebinti viršūnėje sutikę judančias dvi keistas būtybes, kurios vaikščiojo ant užpakalinių kojų, kaip milžiniškos beždžionės. Jos buvo 8 pėdų aukščio.

Keliauti kalnuose buvo nelengva, neturint specialių apa-

vy ir įrankių. Negalėdami vienas kitą prilaikyti virve, vieną dieną neteko Paluchowicz, kuris nugarmėjo į bedugnę.

— Padaryti tiek kelio ir tiek daug iškentėti, kad numirti čia, tai buvo didžiausia kvailybė, — pasakė Smith.

Po kelių dienų besileisdami kalnais pradėjo sutikti laukines ožkas, bet buvo per daug silpni, kad galėtų jas pagauti. Pagaliau išbadėję, vieną rytą lygumoje pamatė indų kaimelį...

Jie liko išgelbėti.

(Pabaiga)

VIRŠUJE: Chicagoje įvykusio Kultūros Kongreso prezidiumas: prof. J. Puzinas, prof. K. Pakštas ir dr. P. Jonikas.

KULTŪRINĖ VEIKLA

6 METAI TUPČIOJIMO VIETOJE

Jau prieš šešis metus beveik tie patys sakė tą patį, ką ir šiais metais Chicagos "Kultūros Kongrese". - Pastangos, ką nors konkretaus bendrai padaryti subirėjo, susidurusios su mūsų partiniu ir ideologiniu susiskaldymu.

Sena pasaka vėl iš naujo

Pereitame numeryje rašiau apie nesenai Chicagoje įvykusį „Kultūros Kongresą“. Palyginau jį su atlaisais, jo vertė, iš tiesų ne ką didesnė. Kartu tenka pastebėti, kad tai nebuvo pats pirmasis kongresas „lietuvių bei išlaikyti“. Ta tema pvz. jau buvo net dvi dienas kalbama 1950 m. sausio mėn. Sch. Gmuendo stovykloje. Idomu, kad prelegentai buvo beveik tie patys, kaip dabar Chicagoje, Vokietijojeėjusiam Lietuvelyje aną kongresą pavadinau „pasivaikščiojimu ant debesies briaunos“. Jei dabar vėl buvo kalbama apie tą patį iš pradžių — buvau tą sykį teisingas, deja.

Prieš 6 metus įdomiausias referatas buvo frontininko dr. J. Griniaus „Menas ir mokslas

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

lietuvių tautos tarnyboje“, (šių metų kongrese jo pranešimas buvo skaitomas literatų sekcijoje. Dr. Grinius tada pastebėjo, kad jei laisvame pasaulyje gyveną 60,000 susipratusių lietuvių sumestų po dolerį ir pusę tos sumos būtų išleista kultūros reikalams, būtų daug padaryta. Tačiau, deja, tam kliūdas mūsų partiskumas ir faktas, kad partijos yra virtusios mūsų religija. Vienų pažiūrų žmonių neparemtų kitų pažiūrų žmonių organizuojamo darbo.

Kodėl suvėlinta su K. Fondu

Iš tiesų prieš kokius 7 - 8 metus daug buvo kalbama apie Kultūros Fondą, tačiau dėl to, kad tas klausimas buvo keliamas kairiųjų ir tautininkų, Draugas 1949 m. spalio 22 d. paskelbė Fondo šalininko K. Bradūno straipsnį „O kaip su Kultūros Fondu“ ant straipsnio redakcinės pastabos forma uždėjo tokią neigiamą rezoliuciją:

„...Katalikai turėdami savo mokyklas ir ALRKF veikiantį Lietuvių Kultūros institutą ir Centralinį Knygyną bei Archyvą, jaučia jau pusėtinai gerus galumus ir platesniu mastu rūpintis lietuvių kultūros palaikymu ir ugdymu ir lituanistikos rinkimu Lietuvių Muziejui...“

Štai kodėl tada, prieš 6 ar 7 metus, kada lietuviškais reikalais būtų buvę daugiau netuziazmo, negalima buvo sudaryti Kultūros Fondo. „Katalikai“ puolė statyti savo atskiras „kultūros“ tvirtoves, o vadinami liberalai nepasitikėdami savo pačių jėgomis nustojo bet kokio entuziazmo. Tačiau patriotai ir katalikų tarpe greitai nusivylė savo separatine Kultūros veikla.

Šiandien turime neva bendrą Kultūros Fondą, kuriam ir Draugas pritaria dėlto, kad jo priekyje stovi „part-time“ vargo-

nininkas Juozas Kreivėnas, o valdybą ir tarybos daugumą sudaro kiti „aiškūs“ katalikai. „Valdžiai“ pasikeitus ir Draugo simpatijos prapultų. Tačiau šis Kultūros Fondas kol kas veikia popieriuje, jo paskelbtas knygų mėnuo nerado pritarimo. Daugiau jam pasireikšti neleidžia bendruomenės valdžia, bijodama pati netekianti darbo.

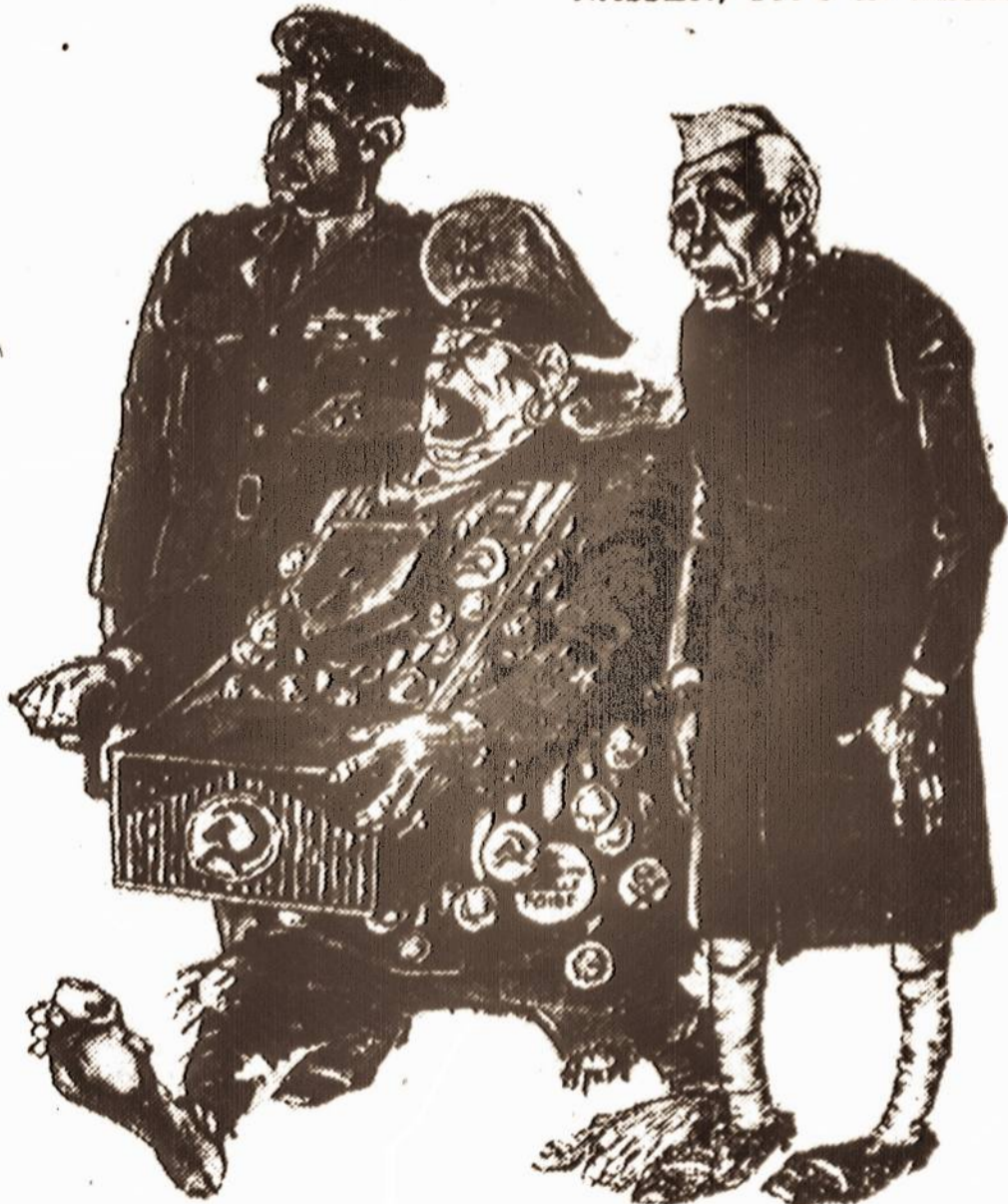
Grinius ir Grinius

Tokioje būklėje Chicago susirinkę kultūrininkai girdėjo panašias mintis, kokios jau buvo skelbtos prieš 6 metus. Kas iš to, kad šį sykį svarbiausias referentas, irgi frontininkas, dr. Grinius bylojo, kad tautos kultūrai išlaikyti neužtenka tik pusinių priemonių, jei praktiškai niekas nesigriebia nė pusinių priemonių, o pasitenkina tik tusčiais žodžiais? Kiek galima numatyti, dr. Grintaus prieš 6 metus pasakyta teisybė, kad esame per daug susiskaldę bendram kultūriniam darbui, lieka ir toliau galioje. Visais laikais visi emigrantai yra linkę susiskaldyti į atomus, neišvengsime ir mes to likimo.

Juodas atleistas vaizdas

Pagalvokime kas bus po penkiasdešimt o gal net dvidešimt penkių metų. „Bendruomenės“ neliks ne ženklo, visi kongresai bus užmiršti, visoje Amerikoje gal eis koks vienas ar du laikraščiai, tačiau Lietuvoje dar bus skaitomas pvz. H. Radauskas ir A. Škėma, griežiami V. K. Banaitis ir V. Jakubėnas, naudojamosi dar vienu kitu mūsų tarpe dabar gyvenančių kultūrininkų pastangų rezultatų. Tai viskas, kas liks iš mūsų dabartinės veiklos. Iš to išplaukia ir kuklus kultūrinis uždavinys: ką galime padaryti, kad jų — mūsų tarpe gyvenančių meno kūrėjų — veiklą pasakatinus, kad iš jų išsivystų viską, ką tik jie gali duoti? Taip sumažinus savo uždavinį rasit ir susikalbėti būtų lengviau.

NASSER, TITO IR NEHRU

Neutralistai giesmininkai, giedą pagal Kremliaus gaidas...

Maskvos aerodrome mus pasitiko rusų užsienių reikalų komisariato protokolo skyriaus ir kariuomenės vadovybės atstovai. Delegacija buvo įkurdinta netoli Kremliaus, buvusioje, rodos, Maniežnaja aikštėje, "National" viešbutyje. Pro langus buvo matyti Kremlius, Raudonosios aikštės dalis ir didelis naujas modernus pastatas – viešbutis "Europa". Tą pačią dieną apie 11 valandą vakare telefonu buvo pranešta į Lietuvos atstovybę, kad:

"Litovskuju delegaciju ožidajut v Kremlie" (Lietuvos delegacijos laukia Kremliuje).

Toks vėlyvas kvietimas labai nustebino mus. Juk buvo jau 11 valanda vakaro, kada padorus ar darbo žmonės eina gulti, o tuo tarpu dabar mes kviečiami į posėdį. Dr. Natkevičius paaiškino, kad Kremliuje tai esą visai normalu. Čia, esą, visi dirba per naktis, ir visos svarbiausios derybos dažniausiai vykstančios taip pat naktimis. Tai esanti ypatinga Kremliaus mada ar taktika. Na, jei taip, tai reikėjo sutikti. Važiuosime.

Į Kremlių buvo kviečiami tik delegacijos nariai, be ekspertų. Delegacijai buvo paskirti keli NKVD automobiliai, kurie visą laiką laukdavo prie viešbučio. Dviem tokiems automobiliams nuvažiavome. Kremliaus vartuose automobiliai buvo sulaukyti. NKVD karinės sargybos viršininkas čia pat vartuose paskambino kažkam telefonu ir, gavęs atsakymą, mūsų mašinas praleido. Kas sėdėjo tose mašinose, netikrino. Pasitenkino tik pasikalbėjimu su šoferiais. Matyti, pasitikėjo šoferiais, kurie juk turėjo žinoti ir žinoti, ką vežė.

Visos Kremliaus aikštės ir gatvės gerai apšviestos. Kremliaus sienų seni bokštai, jau tiek daug metų įvairiausių rusų istorijos įvykių, dabar savo viršūnėse švietė raudona spalva penkiakampėmis žvaigždėmis, padarytomis iš Uralo kalnų rubinų. Kremliaus viduje buvo matyti gan daug karinių sargybų. Visi sargybiniai, kaip galima buvo spėti iš jų uniforminių kepurėlių (raudonas lankelis ir mėlynas viršus), priklausė NKVD kariuomenei. Prie liaudies komisarų tarybos (Sovnarkom) rūmų mūsų automobiliai sustojo. Iš rusų niekas mūsų nelydėjo, tik šoferiai. Prie įėjimo į rūmus stovėjo du sargybiniai neįleidę mūsų į vidų. Jų iškvietas sargybos viršininkas pasiūlė, kad mes ir, nieko pasakęs, vėl dingo už durų. Po kelių minučių jis vis dėlto grįžo ir pakvietė mus įeiti.

Ilgais koridoriais vedė mus gan toli. Koridoriuose visur kareiviai sargybiniai. Rūbinėje nusivilkome savo apsiaustus. Juos priėmė senyvas neuniformuotas vyras, gražiai užraitytais usais, savo išvaizda labai panašus į senų didikų, carų ar karalių išdidų šveicorį. Įėjome į Molotovo sekretoriaus kambarį. Pats sekretorius aukštas, jaunas, juodbrūvis, gera juoda eilute apsirėngęs vyras. Čia pat su juo kalbėjosi gan aukšto laipsnio, su raudonais laipsnio ženklais, rombais, ant apykaklės karininkas. Pasisveikinęs sekretorius paprašė mus palaukti, bet į pasikalbėjimą neįsileido. Laukė apie 15 minučių. Rusas karininkas dažnai mėtė žvilgsnius į mane. Aš buvau be uniformos. Iš Molotovo kabineto išėjo kitas pagyvenęs karininkas su kažkokių dokumentų byla. Dabar ir mes buvome įleisti.

Molotovo darbo kambarys – kabinetas didelis, erdvus. Kairėje pusėje ilgas, raudona staltiese padengtas stalas. Prie jo daug kėdžių. Dešinėje pusėje keli langai, mažesnis apvalus stalas, keli odiniai gilūs foteliai ir kelios tokia pat geltona oda aptrauktos pusiau minkštos kėdės. Salės gale didelis rašomasis stalas. Prie jo taip pat dvi odinės kėdės. Prie stalo ant sienos gan didelis, juodu pieštuku ar anglimi pieštas Lenino portretas. Prieingoje sienoje dar didesnis paveikslas – Leninas su Stalinu prie Stalingrado (Carycino) rusų pilietinio karo metu. Kambarį trejos durys. Prie derybų stalo stovinčių lempų nėra, bet jos ir nereikalingos, nes kambarys labai gerai apšviestas. Bendras kambario ir jo apstatymo

KOVOSE DĖL LIETUVOS

KARIO ATSIMINIMAI

DERYBOS

stilius pusiau modernus, bet gan kuklus, be jokio ypatingo ištaigingumo

Kambarius mus pasitiko liaudies komisarų tarybos pirmininkas ir kartu užsienių reikalų liaudies komisaras Molotov, užsienių reikalų liaudies komisaro pavaduotojas, buvęs Tarybų Sąjungos ambasadorius Paryžiuje Potiomkin ir rusų pasiuntinys Kaune Pozdniakov. Urbšys buvo jau pažįstamas su Molotovu. Jis pristatė jam Bizauską ir mane. Natkevičius taip pat jau buvo pažįstamas. Sešmininkas prašo visus prie didžiojo stalo. Jis pats užima vietą stalo gale. Į dešinę nuo jo Urbšys, toliau Bizauskas, aš ir Dr. Natkevičius. Prieš mus sėdi Potomkin ir Pozdniakov.

Urbšys vadina Molotovą vardu ir tėvo vardu – Vjačeslav Michailovič, Potomkiną ir Pozdniakovą – gospoda. Molotovas visus mus, neišskiriant nė Urbšio, vadina gospoda (ponai), mes rusus taip pat. Po vieno kito trumpo pasiteiravimo apie kelionę, Molotovas pereina prie reikalo ir, kreipdamasis į Urbšį, klausia:

"Nu, čto vy, gospodin ministr, skažietie?" (Na, ką jūs, pone ministeri, pasakysite?)

Urbšys ilgiau išdėsto Lietuvos vyriausybės pažiūras apie rusų reikalavimus, pamini praeitį ir per visą tą laiką buvusių gerus santykius tarp Lietuvos ir Tarybų Sąjungos, paliečia Lietuvos vyriausybės geriausius norus Tarybų Sąjungai, pareiškia viltį, kad ir Tarybų Sąjunga, tur būt, turinti tik geras intencijas Lietuvai, ir pagaliau pasako, kad jo vadovaujama Lietuvos delegacija esanti Lietuvos vyriausybės įgaliojama tartis. Molotovas atsako labai trumpai ir pradeda konkrečiai kelti atskiras rusų reikalavimų dalis. Tuo tarpu dar nesiderama, bet tik bendrai pasikeičia nuomonėmis rūpimais klausimais. Jautriausia vieta – rusų reikalavimas įsteigti jų karines bazes Lietuvoje. Įvairiai motyvudami, visi mūsų delegacijos nariai pasisako prieš tokį rusų reikalavimą. Daugiausia kalba Molotov ir Urbšys. Kiti taip pat dalyvauja pasikalbėjime. Išimty sudaro vienas Pozdniakov. Jis nieko nekalba, tik rašo, protokoluoja. Taip jis tylėjo per visas derybas visuose posėdžiuose, nepasakęs nė vieno žodžio. Tą vakarą, arba, geriau pasakius, tą naktį, nieko nebuvo nutarta. Padiskutavome, abi pusės išdėstė savo pažiūras, ir apie 1 valandą naktį posėdis buvo baigtas. Visiems mums susidare įspūdis, kad derybos bus labai kietos, nes, kaip atrodė, rusai visai nemano nusileisti arba savo reikalavimus sumažinti.

Kitą dieną, taip pat vėlai vakare, po 11 valandos, vėl susirinkome toje pačioje vietoje.

Pakviesti į Molotovo kabinetą, be vakar jau matytų asmenų, pamatėm ir patį Staliną. Jau truputį pražilęs, neaukšto ūgio, gal kiek aukštesnis už mane, truputį nutukęs, nerangių sustingusių judesių, apsvilkęs pilkai rudu frencu, mėlynom kelnėm, ilgaus batais. Tada Stalinas dar neturėjo jokio karinio laipsnio. Tada dar nebuvo ir blizgančių carinių antpečių raudonojoje armijoje. Sveikindamasis jis pasakė kiekvienam iš mūsų tik po vieną žodį: "Stalin", ir negyvai pratisė savo riebią ir storapirštę ranką. Atsisėdęs vakarykštėje Molotovo vietoje gale stalo, tuoj pradėjo rūkyti savo pypkę.

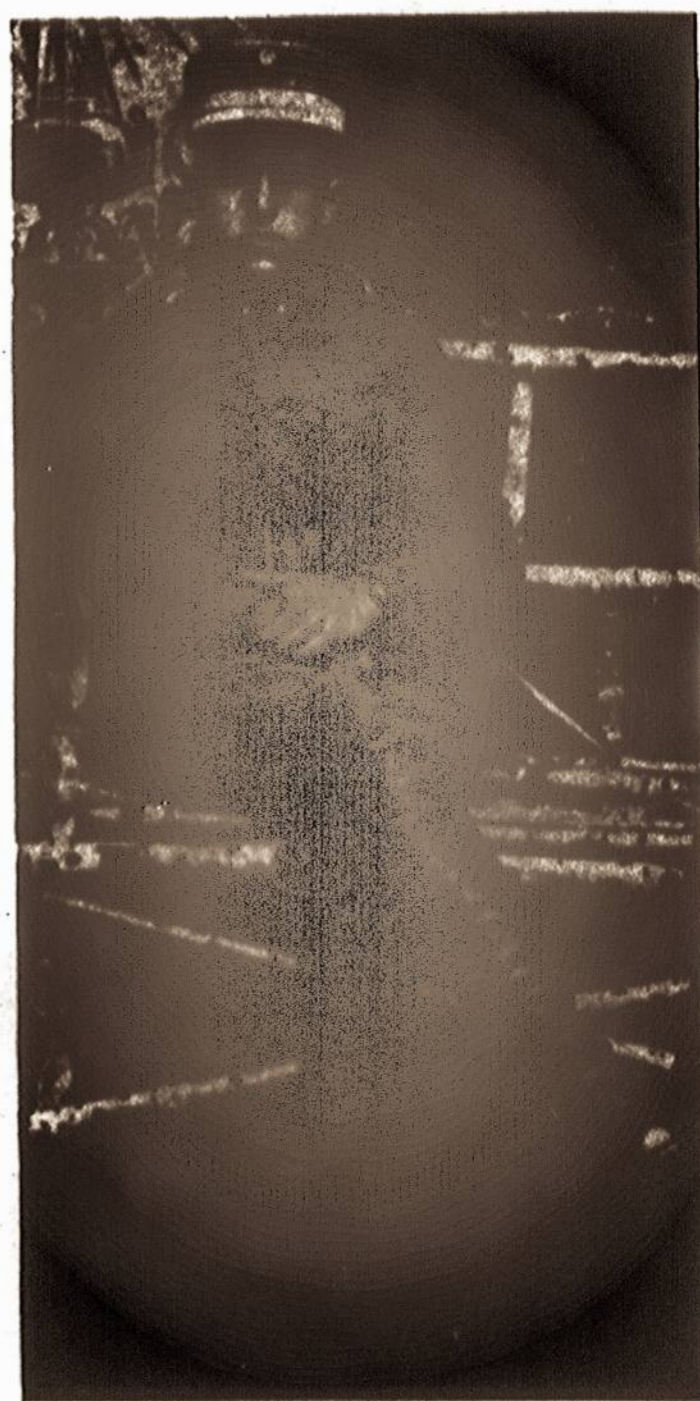
Stalinus per derybas darė įspūdį, kad tai yra tikrai diktatorius. Jis sprendžia ir galvoja gan lėtai, bet logiškai, šaltai. Jo neveikia jokie sentimentai bei jausmai. Jiems jis lieka šaltas ir nepajudinamas. Mėgsta humorą. Tai kaukazičio bruožas. Kalbėdamas net apie rimčiausius reikalus, dažnai visai netikėtai ir net netinkamoje vietoje, kur reikėtų ne juoktis, bet verkti, jis mėgina įterpti kokią nors humoristinę mintį vieno ar kito rusų rašytojo, iš kurių, kaip atrodė, jo mėgstamiausias buvo Šcedrin. Rusiškai kalba taisyklingai, bet su kaukazišku akcentu. Nei Stalinas, nei Molotovas jokios svetimos kalbos nemoka. Jie kalba tik rusiškai. Žinoma, Stalinas, kaip gruzinas, kalbėjo ir gruziniškai.

Derybų centre buvo rusų karinių bazių įsileidimas į Lietuvą. Tai buvo svarbiausias klausimas. Jis buvo visai nustelbęs Vilniaus klausimą. Todėl daugiausia ginčų ir kilo dėl karinių bazių. Ir Molotovas ir Stalinas karštai ir aštriai įrodinėjo, kad jiems karinės bazės Lietuvoje esančios reikalingos prieš vokiečius. Esą, dar nežinia, kada, kaip ir kur karas baigsis. Jis tik prasidėjęs. Rusai turį apsisaugoti nuo galimo vokiečių puolimo. Tam jiems ir esančios reikalingos karinės bazės Pabaltijo valstybėse, taigi ir Lietuvoje. Urbšys, reaguodamas į tokius rusų tvirtinimus, pažymėjo, kad ir vokiečiai turėtų būti labai jautrūs dėl raudonosios armijos įvedimo į Lietuvą, ir kas gali žinoti, kaip vokiečiai reaguotų. Tada į ginčą įsiterpė Stalinas ir šypsodamasis pasakė:

"Ribbentrop turėjo pretenzijų į visą Lietuvą, bet mes apsaugojom jus (my vas ostojalį). Aš jums, pone ministeri, papasakosiu, kaip ponas Ribbentrop rūpinosi jumis ir kaip jis gynė Lietuvą pas mus, šitame pačiame kambari (Ja vam, gospodin ministr, razskažu, kak gospodin Ribbentrop zabotilsia o vas i zaščiščal Litvu u nas v etoj že samoj komnate)".

Žodį "zaščiščal" (gynė) Stalinas pasakė su ypatingai karčiu sarkazmu. Ir Stalinas papasakojo, kad, rusams besiderant su Ribbentropu ir statant sąlygas, Ribbentropas buvęs nuolaidus ir daręs vieną nuolaidą po kitos. Esą, kada buvęs iškilęs klausimas apie pasidalinimą įtakų sferomis Pabaltijoje tarp rusų ir vokiečių, Ribbentropas iš pradžių pasiūlęs, kaip tų sferų ribą, Dauguvos upę, t. y. kad žemės į

Posėdžiavome Kremliuje naktimis. - Pirmas susitikimas su Stalinu.

STASYS RAŠTIKIS pirmaisiais Lietuvos nepriklausomybės kovų metais (1919).

Šiomis dienomis iš spaudos išėjo gen. Stasio Raštikio atsiminimų **Kovose dėl Lietuvos**. I-mas tomas. Knyga didelio formato, 704 psl., gausiai iliustruota autoriaus asmeninėmis ir karinėmis istorinėmis nuotraukomis. Išleido Lietuvių Dienų leidykla, vadovaujama A. F. Škiričiaus. Įrišta kietais viršeliais ir spalvotu aplanku. Kaina 7 dol. Gaunama pas knygy platintojus arba leidykloje: 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, California.

Šis gen. Raštikio atsiminimų pirmasis tomas apima autoriaus kelią į aukščiausią Lietuvos kario karjerą nuo pat vaikystės dienų. Didesnė knygos dalis skiriama laikotarpiui, kai gen. Raštikis vadovavo Lietuvos kariuomenei.

Atsiminimai liečia beveik visą nepriklausomos Lietuvos gyvenimą su jos laimėjimais, klaidomis ir politinių partijų žaizdomis. Autorius pasakoja savo susitikimus su didžiausiais ano meto despotais Hitleriu ir Stalinu.

Šiame numeryje pradėdame spausdinti ištrauką apie tai, kaip 1939 metais Maskvoje buvo vedamos su sovietais derybos.

Lietuvių delegaciją sudarė užs. reikalų ministeris J. Urbšys, pirm., ministerių pirmininko pavaduotojas Bizauskas, Lietuvos ministeris Maskvoje dr. Natkevičius ir kariuomenės vadas gen. S. Raštikis. Ekspertais buvo prof. Petkevičius, dr. Viliamas, Norkaitis ir pulk. Rūpšys.

STASYS RAŠTIKIS

MASKVOJE

rytus ir į šiaurę nuo Dauguvos būtų rusų įtakos sferoje, o į vakarus — vokiečių.

„My s etim nesoglasilis (Mes su tuo nesutikome)“, išdėdžiai ir gudriai šypsodamasis, savo kaukazišku akcentu, bet taisyklinga rusų kalba pasakojo Stalinas.

„Tada ponas Ribbentropas nusileido ir pasiūlė Lietuvos - Latvijos sieną kaip įtakų sferų ribą.“

„My s etim tože nesoglasilis (Mes su tuo taip pat nesutikome)“, vis dar pasigardžiuodamas kalbėjo Stalinas. Po to Ribbentropas, vis nusileisdamas rusams, pasiūlęs Nemuną, t. y. norėjęs palikti vokiečių įtakos sferoje plotus, esančius tik į vakarus nuo Nemuno. Stalinas paklausęs Ribbentropą, ar ir Klaipėdos kraštas būtų atiduodamas rusams. Ribbentropas susigriebęs ir atsakęs, kad ne. Tada Stalinas nesutikęs ir su šia riba. Pagaliau Ribbentropas paprašęs, kad Vokietijai būtų palikta tik nedidelė Suvalkų krašto dalis. Čia pat Stalinas paprašė Molotovą parodyti žemėlapi. Ten juoda linija buvo paženklinta riba, einanti nuo Kudirkos Naumiesčio išilgai Šešupės pro Pilviškius, Marijampolę ir Liudvinavą, paliekant Vilkaviškį, Liudvinavą ir S. Kalvariją Vokietijai. Toliau ta riba ėjo nuo Liudvinavo pro Krosną į Kapčiamiestį, paliekant vokiečiams Lazdijus ir Kapčiamiestį.

„S etim my soglasilis (Su tuo mes sutikome)“, baigė Stalinas pasakojimą apie jo derybas su Ribbentropu. Visa tai jis pasakojo su humoru, kaip kokį anekdotą. Jam tokios derybos su vokiečiais buvo labai įdomios. Ir jam, matyti, net į galvą negalėjo ateiti mintis, kad juodu, t. y. Stalinas ir Ribbentropas, kaip mėsininkai, lengva širdimi piauštinėjo žemėlapyje gyvą Lietuvos kūną. Visi mes, labai nustebę, klausėm Stalino pasakojimo, per daug netikėdami. Urbšys atvirai pasakė, kad jis nenorįs tuo tikėti. Stalinas, supykęs dėl Urbšio abejojimo, atsakė:

„Da, eto riešieno, i eto dielo končeno (Taip, tai išspręsta, ir šis reikalas baigtas).“

Visi buvome labai nustebę ir susijaudinę. Urbšys mėgino protestuoti, tačiau Stalinas pertraukė jį ir neleido kalbėti. Ir vis dėlto tuo metu būdami Maskvoje, dar nenorėjome tikėti tokiu Lietuvos išparceliavimu. Vėliau Lietuvos užs. reikalų ministerijos atstovai papasakojo Vokietijos atstovui Kaune Dr. Zechlinui apie Suvalkų krašto dalies atplėšimą ir paklausė, ar tai tiesa ir ką galėtų tai reikšti? Dr. Zechlin atsakė, kad, deja, ši žinia esanti teisinga, ir stebėjosi, kodėl Stalinas rado reikalą painformuoti mus apie tai.

Šioje vietoje verta prisiminti, kad, kaip dabar žinome iš paskelbtų slaptų dokumentų, vėliau, rusams reikalaujant, vokiečiai atsakė savo pretenzijų į šią „Lietuvos teritorijos juostą“ (taip ši Suvalkų krašto dalis vadinama slaptuose vokiečių ir rusų diplomatinuose dokumentuose) ir perleido ją Tarybų Sąjungai. 1940 metų pabaigoje buvo deramasi dėl rusų kompensacijos vokiečiams už šią Lietuvos žemę. Iš pradžių rusai pasiūlė sumokėti vokiečiams 3.860.000 aukso dolerių, t. y. pusę tos sumos, kurią Rusija gavo kažkada iš Jungtinių Amerikos Valstybių už perleidimą Amerikai Aliaskos. Vokiečiai prašė daugiau. Pagaliau 1941 m. sausio 10 dieną buvo pasirašytas slaptas rusų-vokiečių protokolas, kuriu vokiečiai galutinai atsakė savo pretenzijų į šią mūsų geriausias žemės gabalą, o rusai pažadėjo sumokėti vokiečiams 7.500.000 aukso dolerių, arba 31.500.000 reichsmarkų.

VIRŠUJE: Lietuvos kariuomenės generalinio štabo valdyba 1929 metais. Iš kairės dešinėn plk. Griganavičius, plk. Jakutis, plk. Gerulaitis, plk. Jackus ir mjr. S. Raštikis.

Lietuvos prijungimas prie Sovietų Sąjungos jau buvo nutartas tarp Stalino ir Ribbentropo.

APAČIOJE: Lietuvos - Sovietų Sąjungos sutartį pasirašant Maskvoje 1939 m. spalio 10 d. Sutartį pasirašo Lietuvos užsienio reikalų ministeris J. Urbšys. Stovi iš kairės į dešinę: Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotasis ministeris Maskvoje dr. L. Natkevičius, Sovietų užsienio reikalų ministeris Molotovs, Lietuvos ministerio pirmininko pavaduotojas K. Bizauskas, Lietuvos kariuomenės vadas gen. S. Raštikis, Sovietų užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Potiomkinas, Stalinas, sovietų karo ministeris Vorosiļovas, Ždanovas ir sovietų ministeris Lietuvai Pozdniakovas.

Taip prekiaavo du globikai, Stalinas ir Hitleris, svetimomis, jiems visai nepriklausančiomis Lietuvos žemėmis.

Rusams atmetus visus mūsų argumentus, gindamiesi nuo rusų kariuomenės įvedimo į Lietuvą, Urbšys ir aš pasiūlėm kompromisą, būtent: susitarti, kad tuo atveju, jei būtų bandoma užimti Lietuvos teritoriją ir per Lietuvą pulti Tarybų Sąjungą, Lietuva sutiktų įsipareigoti aktyviai pasipriešinti tokiai agresijai. Šiam reikalui mūsų kariuomenė galėtų būti tuoj mobilizuota ir padvigubinta, o Lietuvos vakarų pasienyje galėtų būti pastatyti sutvirtinimai. Tokio susitarimo vykdymui palengvinti galima būtų tureti ypatingą raudonosios armijos karinę misiją prie Lietuvos kariuomenės štabo ir Lietuvos ypatingą karinę misiją prie raudonosios armijos generalinio štabo. Šis mūsų pasiūlymas nebuvo netikėtas. Jis buvo suformuluotas dar Kaune prieš vykimą į Maskvą pasitarime pas Respublikos Prezidentą. Tačiau ir šis mūsų pasiūlymas rusams buvo nepriimtinas. Pirmoji Stalino reakcija buvo tokia:

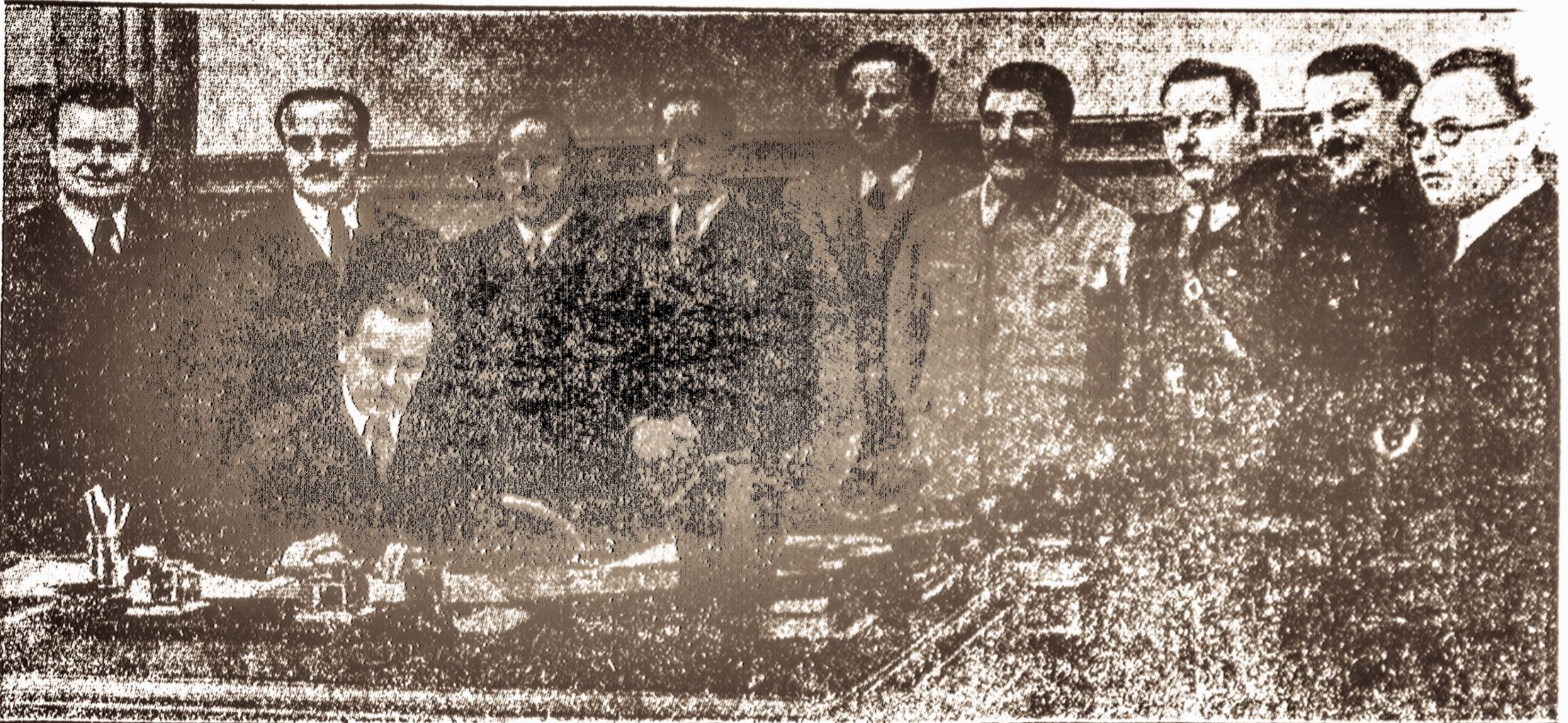
„Jūs siūlote mums daugiau, negu mes norime.“

Jis tvirtino, kad rusams esą ypač svarbu, kad visi žino-tų, jog Lietuvoje yra rusų raudonoji armija, nes jau vien toks žinojimas sustabdysiąs agresorių mėginti užkabinti Lietuvos teritoriją ir joje esančias rusų karines bazes.

Kokių įgulų rusai norėjo Lietuvoje?

Jų plane, kaip pats Stalinas rodė mums žemėlapy pirmiausia buvo numatytos įgulos išilgai Nemuną: Alytu Prienuose, Raudondvaryje, Seredžiuje, Veliuonoje, Jurbke. Be to, dar Tauragėje, Kretingoje, Raseiniuose, Šiauliuose, Ukmergėje ir kitur. Jie nereikalavo turėti rusų įgulų Lietuvos sostinėje, nes, esą, tai būtų nepatogu ir nesiderinti su Lietuvos valstybės suverenumu. Katrą sostinę, Kauną, Vilnių, rusai turėjo galvoje, mes taktikos smetumais nerėjome aiškinti. Šis klausimas taip ir liko neaiškus. Rusų rinių bazių dislokacija Lietuvoje nebuvo svarstoma. Bū pasitenkinta tik rusų projekto kritika. Urbšys iš pradžių pradėjęs diskutuoti ir dislokacijos reikalą, bet paskui priimtas mano pasiūlymas, kad mums čia reikėtų apsva tik pagrindinius principus, o apie smulkia dislokaciją, je-tų reikalas, vėliau galėtų susitarti kariniai ekspertai. Konome, vėliau mes buvome priversti įsileisti rusų karines, bet tik į Alytų, Prienus, Naująją Vilnią ir į Gaizūnų ligoną.

(Bus daugiau)

VIS TOJI AMERIKA, KAD JI PRAŽŪTŲ...

Vincas Krėvė

— Kas tiesa, tai tiesa, neužginsi, — mano Kasiulienė: — bėda su samdininku, ir gana. Nors nerūpėtų tada niekas. O kad ir nenuleis sūnaus Amerikon, tai gal bus gerai. Vis tiek — pragaišinsi ūkj, ir gana. Žiūrėk, nežiūrėk, namų vagies nesužiūrėsi... Tiesa, nuobodu bus vienai, vis gi pragyvens kaip nors metas, kitus. O tuo laiku sūnus įeis metuosna, uždirbs skatiko ir grįžęs namo ves... Tegul jau eina sau, kad nori!.. Nors su algininkais vargo neturės...

— Ką gi mes, sūneli, darysime? Iš kur mes imsime tiek pinigų? — klausė sūnaus.

— Argi tėvulis nepaliko, motule?

— Kiek jisten paliko! Ir tai pusę jau išleidom ir egzėkvijoms ir dar mažą kam. Ir per tavo gi darbus išleidau. Štai karvę gavom dapirkti, kai tu vieną prapuldei. Yra dar vienas kitas pusėkapis.

— Paskolysim, motule.

— Ką dabar tu, vaikeli, kalbi! Dievai ima tas skolas! Tik įsileisk skolą, paskui neišsimokėsi!..

Nieko ji taip nebijojo, kaip skolų. Kam gi skolas! Vis tiek, laukas reikia išleisti ant pusės (Mikas pusinį jau surado). Ant pusės neišlaikysi tiek gyvulio, teks ir arklys parduoti, kas gi jo prižiūrės, kad vyriško nėra.

Neilgai manydami, pardavė Kasiuliai arklių, dvi karvi, kai kokį iš ūkio padarų ir sudarė j du šimtu rublių. Dar ir jai liks tretetas rublių pragyvenimui.

Per užgavėnės susitarė su žydu, kad jį išvežtuo Amerikon. Suderėjo už kelia šimtą septyniasdešimtis rublių. Šimtą duoti tuo prieš išvažiavimą, o likusiuos, kai sūnus jau bus Amerikoje.

— Vai, boba, boba, nėra tau gero botago! — lingavo sena galva Burblys: — kam treki ūkj. Ištuštinti lengva. Ek, kad senas Kasiulis iš kapo atsikeltų, numaltų gerai jum šonus.

Šie žodžiai, kaip iešmu pravėrė Kasiulienės širdį. Visas amžius gera buvo ūkininkė, pilna visur buvo, ir aruode ir tvarte, o dabar visur tuščia. Išėina kieman, gryna, kaip tyruose, padarą išpardavė už nieką, įeina tvartuosna, kur arklys, kur karvės stovėjo — tuščia.

Atsistojo kampe pas tvarto sąsparą Kasiulienė ir verkia taip gaila ir savęs ir ūkio, kur ištuštino.

— Ko gi dabar tu verki, motule? Kas tau? — klausia sūnus susotojęs. — Ar tai aš mirt einu, ar karan, kad tu verkiai.

— Ne tavęs, vaikeli, verkiu, tik savo dalios. Visą amžių mes kaip tos skruzdėlėlės, nešėme j krūvelę, džiaugėmes, kad visko yra. Štai, vienu matu visa praradom.

— Yra ko verkti, motule. Gyvi būsim, teks mums visko; prireiks, geresnius padarus sumanysim. Neverk, motule!

— Kaip aš neverksiu, vaikeli; tu nueisi sau, o kaip aš viena liksiu. Gyvenau, gyvenau visą amžių, kaip visi žmonės, o atėjo senos dienos, viena liksiu, kaip pirėtas. Ir akių nebus kam užverti, — šluostydama akis kampu skarelės, aimanavo Kasiulienė.

— Die, neverk, motule. Ar aš ilgam, ar kas. Nueisiu, metas, kitus pabūsiu, užsidirbūsiu gerai skatiko ir grįšiu. Jau kad Kazys Balius, tokis nekemėžnas, tiek uždarbuja, tai jau aš... ir toliau negalėjo kalbėti, nes ašaros pačios lindo jam j akis, ir tik glostė motynos galvą. Krūtinėje lyg katės draskė ir riste ritosi iš lūpų žodžiai: — Tuščia jos tos Amerikos, Neisiu, nes ir man ir tau sunku...

Bet vis gi susilaikė ir žodžių neištarė, tik tylėdamas glostė motynos pečius ir vos galėjo sulaukyti ašaras.

— Vaikeli, vaikeli, — verkė motyna: kad jau tą Ameriką būtų žemė prarijus, kad galą būtų sau gavęs, kas šitą Ameriką pramanė.

Jonas sutikdavo dabar, kad tikrai būtų gerai, kad Ameriką žemė prarytų, nereiktų ten eiti, mesti savo kiemo, sodelių... Pirmą jam nė galvon neatėjo, kad jie galima mylėti. Dabar gi buvo visko gaila, net jų pagriuvusių tvartų, net mešlyno...

Laikas išvažiuoti vis arčiau buvo. Kasiuliai vis liūdniau ir liūdniau žiūrėjo j pasaulį. Dienos buvo ilgos, kad vakaro nesulauki...

Kad jau toji Amerika žemė užgriūtų...

Kasiulienė kas viena naktis sapnavo vyrą, kurs buvo tokis rūstas, tylėjo ir tik vis grąšė jai pirštu. Už ką, jį gerai žinojo.

Prabunda moteriškė, apsiiverkia ir užmigti jau negali iki dienos.

— Motule, ko tu nemiegti? — klausia nubudęs sūnus, užgirdęs, kad motina vartosi nuo šono ant šono ir tik dūsauna.

— Vai, sūneli, kur mane miegas ims. Vis galvoju, vis galvoju ir sugalvoti negaliu, kaip gi dabar aš viena būsiu. Štai ir tėvulis prisiaspnavo. Jis taip rūščiai žiūrėjo ir tik pirštu grąšė...

Sūnus žinojo, kodėl grąšė... O, kad tėvulis gyventų dabar, būtų kas kita!

— Užmik, motule, nesirūpink. Pamatysi, kad bus geriau.

Lipšnus dabar buvo sūnus ir jai bijojo blogo žodžio pratarti. Kasiulienė užmiršo savo nesusipratimą ir barnius su sūnumi. Ji manė dabar, kad visame pasauly nėra geresnio ir meilingesnio sūnaus.

Atėjo diena išvažiuoti. Apsiverkė sūnus, o motyna tai net nurėliškai raudėjo, apkabino sūnų už kaklo, vos jį atitraukė. Paskui nulydėjo jį galan sodžiaus ir ten vėl verkė, kad net gūdu buvo klausyti. Ilgai sėdėjo pas kapines, kur atsisveikino sūnų, ir sėdėdama verkė...

Niekas nepasigailėjo Kasiulienės, tik kiekvienas dar papeikė.

— Išdykėlė, — ištrėkė, ištuštino tokį ūkj. Nėra jai gero botago.

— Kam jai buvo leisti sūnus Amerikon. Ar gal jį dauge jį turi, ankšta jai?

— Kiti eina ten iš vargo, o jisai ko nuėjo. Vientūris — ir tokis ūkis buvo! Kaip dvaras.

— Nebijok, prisiverks dar jį ne tiek...

Aršiausia, kad tokios nuomonės buvo ir pati Kasiulienė.

— Kad taip kitą, aš pati būčiau nežinojus, kaip peikti. Lazdos man nebuvo geros, Dievuliau!

Kai pažiūro j tuščius tvartus, lyg iečmas per širdį pervera...

Pirmas dienas po sūnaus išvažiavimo net prisirgo Kasiulienė. Nors negalėdama, tačiau ėjo j kaimynus, nes namie buvo taip nuobodu ir net koku. Ten nors paklega, pasiskundžia, ir diena praslėnka, ne tokia ilga ir nuobodi. Nakvoti kasdien užsiprašydavo mergaitės, dažniausiai Anukos Mikelio.

Vos trys dienos praslėnko, kaip pradėjo ilgėtis motulės širdis. Kur dabar jos mielas sūnelis.

Mato Kasiulienė, kad eina Karlis, šventadienio rūbais apsi-vilkęs.

— Kur eini, kūmuli? — klausia jo, atsidarius langą: — ar ne Merkinėn tik?

Kūmas net nusistebėjo. Po tam, kai jie išsibarė už rugius, vienas kito niekadoms neužkabindavo, net ir labos dienos neduodavo. O kad susitikdavo kada, tai Kasiulienė nukreipdavo galvą šalin, lyg jo nematydavo, o Karlis smagiai nusispaudavo. Ir dabar, praeidamas pro jos pirkį, jisai išėmė iš dantų pyptkęs kandiklį, kad nusispaudyt ton šalin kur Kasiulienės namai. Užgirdęs Kasiulienę, jisai nustebė ir nežinojo, kas atsakyti. Nusispiovė, tik dabar kiton šalin, įsikando vėl kandiklį dantysna, pakasė pakaušį, pasižiūrėjo j dangų, j šalis, vėl nusispiovė ir tik tada prabyėjo:

— Tai kad gi žinotai, Merkinėn einu. Reikalas yra.

— Tai, kūmuli, gal būtai toks geras ir užeitai paštan. Ar nerasi ten laiško nuo mano Jonulio.

Karlys negreit atsakė: užtraukė vieną syk, kitą, paskuj iškraptė pyptkę ir įsidėjo kišenėn.

— Na, tai užeisiu, žmona, jei neužmiršiu, — ir nusigrįžęs nuėjo.

— Neužmiršk, die, kūmuli, susimildamas! — šaukė jam Kasiulienė.

Tądien ėjo dar ir Balius Merkinėn, Kasiulienė ir jo, parėmusi prašė užeiti paštan. Visa diena po tam nerimo, laukdama, kada sugrįš vyras iš Merkinės; tai kieman išeis, pasėjės j vartus ir žiūro, ar negrįžta kuris, tai net gatve pasėjės, lyg jai reikalas kur. Neiškentė, net ir j Balius pirkion užėjo; vos vakaro sulaukė, taip diena jai prailgo.

Saulei leidžiantis parėjo Karlis su Baliu drauge, abu girtu. Sakė, kad laiško jai nėra, bet, Dievas vienas žino, ar jie buvo užėję paštan. Kas girtam patikės!

Ant rytojaus moteriškė bėginėjo po sodžių ir klausinėjo, ar neina kas Merkinėn. Ir vėl visą dieną laukė, nerimo, vietos sau nerasdama, ir laukė, kada sugrįš Rameika ir parneš jai laišką. Nei darbuoti, nei valgyti negalėjo. Vos paima rankon darbą, meta vėl ir bėga ar gatvėn, ar j kaimyną.

— Darbo neturi moteriškė, — apkalbinėjo kaimynės — bėginėja, kaip avis, uodegon įkirpta.

Vakarą parėjo Rameika, bet laiško vėl neparnešė.

Anksti išryto Kasiulienė vėl bėginėjo po sodžių ir klausė, ar neina kas Merkinėn. Bet tokio žmogaus neatsirado. Visą dien per tai vaikščiojo, kaip nesava, lyg ko vis laukė, ko jai nestojo. Kokį darbą pajima, iš rankų puola.

Laiško nuo Jonulio nebuvo. Kasiulienė nuliūdo ir eidama — Tai Dievuliau, — aimanavo eidama namo net apsiverkė, viena sau keliu: — gal jo ten kur jau ir gyvo nėra, kad jisai nieko nerašo...

Nakčia ilgai negalėjo užmigti, mėgino kalbėti su mergeite, bet toji greitai užkrokštė.

Tik prieš dieną užmigo; ir sapnavo jį vis Jonulį, kad jisai maišą rugių per tvorą nešas j Karlius, o jį vejanti ir pavyti negalinti, nepabėganti, lyg kojos jai pririštos.

Praslėnko dvi savaiti, baigėsi trečia. Kasiulienė vis laukė sūnaus laiško ir sulaukti negalėjo, kas rytas jį bėginėjo po sodžių, klausė, kas eina Merkinėn, ir kiekvieno prašė, kad susimildamas neužmirštų užeiti paštan. O jei kurią dien niekas neįėjo, bėgdavo pati, bet laiško vis nebuvo.

— Kad jau ten kažin kas, jo gyvo nėra, — verkė jį, atsimindama visokias pasakas, kaip tai sunku, kiek yra pavojaus, kol žmogus pereina per sieną.

(Bus daugiau)

PAJIEŠKOJIMAS

AŠ, URSULA BAGDONAS, pajieškau savo vyro Juozo Bagdono, kuris mane paliko Minersville, Pensylvanijoje, ir išvyko atgal į Lietuvą pabaigoj 1927 metų. Turintieji kokį nors žinių apie Juozą, prašomi kuo greičiausiai pranešti mano advokatui K. W. Michelson, 87-14 111th Street, Richmond Hill 18, New York, Virginia 6-6060.

Ursula Bagdonas

A. Andriuskevičius

Lietuviškas ir Juvelyras
DIDELIS PASIRINKIMAS
Brangenybių
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
EVERGREEN 4-2318

Lietuviška Radijo Programa
AMSTERDAM, NEW YORK
WCSS 1490 klc.

Sekmadieniais 7 - 8 v. v.

J. OLŠAUSKAS

Programos Vedėjas

L. HARTVIGAS

Reikalų Ved. ir Pranešėjas

John Baltaduonis

FRANKFORD AVENUE
C A F E
1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

RAMUNES

Ramunė arbata visada yra gera gerti. Ramunė šviežių žiedų puse svaro kainuoja \$1.25.

Liepos žiedų arbata geriausia praktaviimui sukelti, pusles, inkstų ir persialdymo ligoms gydyti. Liepos žiedų puse svaro - \$1.25.

Pupalaiškis (kartusis) vartojamas gydyti kepenims, škorbutui, geltligei, reumatizmui ir kirminams išvartyti. Pupalaiškių lapų puse svaro - \$1.25.

Trejanika tinkama pašalinti įvairiom vidurių piktybėm! Visą kartą gali gauti už prisijūstus \$4.00.

ALEXANDER'S CO.

414 Broadway
South Boston 27, Mass.

J. MARKIEWICZ

AND SONS, INC.
Laidotuvių Direktoriat
15 TRUMBULL STREET
New Haven, Conn.
Telefonas: LOcust 2-9229

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja daugiau
kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET
New Britain, Conn.
Telefonas: 9-1181

Mirė veikėjas

L. Kazūnas

Hartford, Conn. -- Liepos 24 d. mirė vietos lietuvių veikėjas Lukas G. Kazūnas, sulaukęs 67 metų amžiaus, palikęs žmoną Mariją, du sūnus – Vytautą ir Edvardą, broli Mykolą ir du anūkus.

Velionis L. Kazūnas buvo gimęs 1889 metais Biržų parapijoje. Dar jaunas atvykęs į Ameriką, tuoj įsijungė į lietuvių visuomeninę veiklą, ilgus metus nepailstamai dirbdamas lietuvių organizacijose, užimdamas atsakomingas pareigas įvairiose komisijose.

Velionis buvo didelis lietuvis patrijotas ir daug dirbo, kad Lietuvos vardas plačiai skambėtų. Tuoj po karo jo ranka yra sušėpusi ne vieną tremtinį lietuvi, gi iki paskutinės savo gyvenimo dienos neužmiršo lietuvių jaunimo, remdamas Vasario 16 gimnaziją Volietijoje.

Liepos 28 d. buvo palaidotas New Britain, Conn., kapinėse, palydėtas didelio būrio giminių ir draugų.

J. D.

BENEDICT J. SCHEGAUS
REAL ESTATE & INSURANCE

Ofisas naujoje vietoje:
152-08 84th Drive
JAMAICA 32, N. Y.
Tel. AX 7-0990

ATLANTO PAKRAŠČIO

SKAUTŲ STOVYKLA

Atlanto pakrašty gyvenantiems skautams ir skautėms nuo rugpiūčio 25 d. iki rugsėjo 3 d. rengiama stovykla So. Woodstocke, Conn.

Skautų stovyklai vadovaus vyr. sktn. A. Saulaitis, gi skautėlių stovyklai – sktn. K. Marijošienė.

Stovyklos pagrindinis uždavinys bus sustiprinti stovyklautojų lietuvišką dvasią ir pagilinti skautišką patyrimą.

Jievos Trečlokienės sveikata, kaip mumš teko patirti, yra pablogėjusi ir ji buvo paguldyta Presbyterian Ligoninėje Newark, N. J.

Abiems stovykloms bus leidžiamas vienas laikraštėlis. Be to, abi stovyklos dar bendradarbiaus ūkio reikaluose, suderinta stovyklų darbotvarkė ir bendri laužai. Didieji laužai įvyks rugg. 28, rugsėjo 1 ir 2.

Stovykloje visą laiką gyvens daktaras ir kunigas.

Ši stovykla apjungs skautų vienetus Bostone, Brocktone, Worcesteryje, Waterbury, Hartforde, New Britaine, New Havene, New Yorke, Elizabeth ir Philadelphijoje.

Registruoja sk. v. Arvydas Kudirka, 69 S. Leonard Street, Waterbury, Conn.

R. Kezys

Organizuoja ekskursiją

Rugsėjo 1 - 3 dienomis (Labor Day) Detrote ir Windsore (Ont.) įvyksta VI Šiaurės Amerikos Lietuvių Sporto Žaidynės.

Į šią sporto šventę Lietuvių Sporto Klubas organizuoja ekskursiją. Šiuo reikalu yra užsakytas moderniškasis, su vėsintuvu (air condition) autobusas. Išvykti numatoma rugpiūčio 31 d., 7 val. vakare, grįžti rugsėjo 3 d. Kelionė ten ir atgal vienam asmeniui \$21.00. Be vykstančiųjų sportininkų yra dar 16 laisvų vietų.

Norintieji vykti, informacijos reikalais prašoma kreiptis pas J. Kepenį, tel. VA 1-3247.

Rugpiūčio 12 d. SLA 4 apskritis rengia metinę gegužinę Indian Grove Park, West Haven, Conn.

MIRĖ DR. IGNOTAS STANKUS

Philadelphia, Pa. -- Liepos 23 d. mirė dr. Ignotas Stankus, vienas paskutinių valparaisiečių gydytojų Philadelphijoje. Du pirmieji, dr. E. G. Klimas ir dr. Adomas Dambrauskas-Doras, mirė anksčiau. Dr. I. Stankus buvo 81 metų.

Šių žodžių autoriui visi trys gydytojai buvo gerai pažįstami iš mokymosi Valparaiso Universiteto, Valparaiso, Indiana. Gydytojai dr. Enokas G. Klimas ir

dr. Adomas Dambrauskas-Doras, Valparaisie įsigiję „Bachelor of Science“ laipsnius, persikėlė į Philadelphiją, į Jefferson Medical College, kurią baigę, praktikavo profesiją iki mirties. Dr. Ignotas Stankus iš Valparaiso persikėlė į Indianą State Universitetą medicinos skyriun, kurį baigęs atvyko į Philadelphiją 1912 metais.

Tai vieni pirmųjų senesnės kartos gydytojų apsigyvenusių šiame mieste. Jų netekę, dabar likome tik su čia gimusiu dr. F. Sugintu.

Išskyrus naujakurius, mes kitokios inteligentijos kaip ir neturime. Bankininkas adv. C. S. Cheleden ir du kiti advokatai: M. Slikas ir St. Mankas. Tai ir viskas. Mūsų kolonijai to neužtenka. Čia gydytojams, advokatams, dentistams ir kitokios rūšies profesionalams platus laukas. Kada neturime savųjų, tomis profesijomis naudojasi kiti.

Dr. I. Stankus paliko žmoną Oną, brolių Juozą ir pusėtinai turto. Vaikų neturėjo.

Z. Jankauskas

Nauja Sporto Klubo valdyba

Lietuvių Sporto Klubas išrinko naują valdybą, kuri pasiskirstė pareigomis sekantiai:

- A. Vakselis – pirmininkas,
- A. Ridikas – vicepir., J. Kepenis – sekretorius, A. Kynastas – išdininkas, V. Laugalis – finansų sekretorius, V. Kidolis – ūkio vadovas, V. Beleckas – lygos delegatas, P. Katen – valdybos narys, J. Kliučka – jaunių ir jaunučių komandų vadovas, K. Brazauskas – treneris, Pirmosios komandos vadovu pakviestas Karlis Arens, žinomas latvių tautybės sportininkas.

Visais reikalais su Lietuvių Sporto Klubu prašoma kreiptis į sek. J. Kepenį, 360 Palmetto St., Brooklyn 27, N. Y., tel. VA 1-3247.

Į Baltimore kviečia Verikaitį

Baltimore, Md. -- Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet Lietuvių veteranų Sąjungos „Ramovė“ Baltimorėd

„Ramovė“ Baltimorės skyrius lapkričio 18 d. ruošia Lietuvos Kariuomenės minėjimą. Minėjimas paprastai sujungiamas su mūsų žymesniųjų menininkų koncertu.

Šiemet baltimoriečiai ramovėnai pakvietė koncertui žinomą solistą baritoną V. Verikaitį iš Kanados, Toronto. Tai žymi vokalinė pajėga. Jis gražiai pasirodė Clevelande, Washingtone ir Kanadoje. Lauksime jo Baltimorėje. Be to, šio koncerto akompaniatorė, žinoma pianistė, Peabody Konservatorijos dėstytoja Galina Leonienė, išpildys keletą dalykų piano solo.

Minėjimas ir koncertas įvyks lapkričio 18 d., 7 val. vak.

K. Pažemėnas

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS

EKSPRESU --- SIUNTINIAI APDRAUSTI

Maisto produktai. Nauji ir vartoti daiktai. Medžiagos - audeklai, avalynė ir vaistai. Pigios kainos. Muitai apmokami čia. Veikia jau 10 metų.

SYLVAN TRADING CO.

200 Second Avenue, New York 3, N. Y.

(Tarp 12 ir 13 Sta.) Telefonas: GRamercy 7-5681
Atidaryta kasdien nuo 9 v. ryto iki 6 v. v. Šešt., nuo 9 iki 4:

M. and Z. Collision Works

JULIUS MALDUTIS

Sulankstyčių automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
Telefonas: EVergreen 8-9794

DRABUŽIAI MŪŠŲ SANDĖLY PARDUODAMI
TREČDALIU PIGIAU, NEGU KRAUTUVĖSE

GERIAUSIA MEDŽIAGA IR DARBAS

REGAL MANOR CLOTHES

53 West 23 Street New York 10, N. Y.
ORegon 5-5090-1-2-3

JUOZAS GRABAU

Licensed REAL ESTATE BROKER

Patyręs nekilnojamo turto pirkimo pardavimo tarpininkas. Namų pirkimo ar pardavimo atveju patartina kreiptis į savo tautietį. Būsime patenkinti sąžininga ir rūpestinga paslauga.

227 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
STegs 2-7524

LAIKAS ATNAUJINTI PRENUMERATA

Vasaros mėnesiai laikraščiams yra sunkiausi. Tai liečia ir Vienybę. Tuo labiau, kad apie liepos mėnesį daugeliui jos skaitytojų laikas atnaujinti prenumeratą. Deja, dabar atostogų laikas, ir skaitytojai neskuba... Daugelis laukia rudens... Tuo tarpu laikraštis negali laukti. Jo išlaidos, kurios padengiamos daugiausia prenumeratomis, yra tos pačios. Tiek vasarą, tiek rudenį. Štai kodėl gerbiamieji skaitytojai, kurių prenumerata jau laikas atnaujinti, prašomi nebeatidėlioti šios savo pareigos -- tuojau pasiųsti čekį arba pašto perlaidą šiuo adresu:

VIENYBĖ, 412 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN 11, N. Y.

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR

Kazys ir Alvinas Bulvidai

Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gerimai. Vakarais muzika prie baro.

DU ORKESTRAI, FLOOR SHOW IR SOKIAI

80 St. Marks Place (8th St. ir 1st Ave.) New York, N. Y.
Telefonas GRamercy 7-9765

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas

Stiklinis baras. Viena gražiausių uželgų Brooklyne.

273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9533

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Lietuvių bendrovė OVER SEAS CARGO CO., atstovau janti didelę anglų firmą HAS KOBALTD., Londone, siunčia į LIETUVĄ ir kitus kraštus siuntinius su vilnonėmis medžiagomis, maistu, avalyne, vaistais ir kit. 100% garantija -- pilnas draudimas. Visus reikalingus mokesčius sumoka siuntėjas, gavėjui mokėti nieko nereikia. Siuntiniai siunčiami iš Londono Anglijos, tad labai greitas pristatymas.

Prašykite mus į LIETUVĄ siunčiamų gėrybių sąrašą:

Overseas Cargo Company
4426 S. Rockwell St.,
Chicago 32, Ill.
Tel.: YArds 7-4337

Senąjį Brooklyną prisimimus

SU BULVEMIS IR AKMENIMIS BOMBARDUODAVO ŠLIUPĄ

Mano pažintis su dr. J. Šliupu.- Jo kalbos visad sutraukdavo minias žmonių.- Prakaituodavo, bet apykaklės nenusiimdavo.
- Moterys maudydavosi su kojinešmis...

Lietuvoje, dar piemeniu būdamas girdėjau įvairių gandų apie dr. J. Šliupą. Kadangi dr. Šliupas buvo Gruzdielis tai, kai nuvykdavau su tėvais į šv. Roko atlaidus ir svečiuodavau si pas mamos seserį Trumpaičiuose, prisiklausydavau visokių nebūtinai dalykų: būk dr. J. Šliupas įsigęs naują „viera“ ir kaip į tą „viera“, naujai įstojantis turėdavo savo krauju pasirašyti ir duoti savo fotografiją. Įstojusieji nebegalėdavo pasitraukti, nes dr. J. Šliupas galėdavo jį kurią kūno dalį toje fotografijoje įdurti ir anas asmuo keveikšt!

Paugėjęs tiems plepalams nebepriduodavau vertės. Tad kai sužinojau, kad dr. J. Šliupas Brooklyne sakys prakalbas, labai susidomėjau. Iš kitų buvau girdėjęs, kad laike jo prakalbų daug kas keldavo triukšmą, bandydavo trukdyti, arba net ir su akmenimis kalbėtoją apmesdavo. Prakalbų rengėjai visad turėjo stiprių tvarkdaryų būrį, maršalkoms vadinamą. Jų tarpe visuomet būdavo kalvia Stankevičius, vyras arti 6 pėdų, nepaprastai petingas, sveriantis apie 300 svarų.

Savaitę prieš dr. Šliupo prakalbas jau visi tik ir kalbėdavo: vieni agituodavo ir dalindavo lapelius su pakvietimais į prakalbas, o kiti dalindavo lapelius kviesdami boikotuoti.

Prieš prasidedant prakalboms būrys vyrų stovinėdavo prie Tautiško Namų durų ir atkalbinėdavo, kad niekas neitų. Bet tas negelbėdavo. Prigužėdavo pilnutėlė svetainė.

Ateidavo ir organizuotų trukšmadarių, prisikišę kišenių bulvių ir akmenų.

Pirmą kartą, pučjęs į susirinkimą pamačiau įeinant dr. J. Šliupą. Vyras vidutinio ūgio, stambaus sudėjimo, barzdotas ir nepaprastai didelė galva,

PRANAS NARVYDAS

pilnas energijos. Toks buvo mano pirmas įspūdis jį pamatęs.

Dr. J. Šliupas kalbėjo įdomiai, ragino šviestis, mokyti amatų ir t.t. Prie durų stovį trukšmadariai vistiek nerimo ir reikėjo juos jėga prašalinti.

Tvarkdariai pradėjo su jais tampoiti. Šie nenorėjo pasiduoti ir į talką atėjo kalvis Stankevičius, kuris paimdavo glėbin po du ar tris trukšmadarius ir, nežiūrint jų spardymosi, išnešdavo į gatvę. Gražu buvo žiūrėti, o kiti pamatę, kad su „maršalkomis“ nėra juokų aprimo.

Dr. J. Šliupas tęsė savo kalbą, aiškindamas kai kuriuos istorinius įvykius, susidurdavo su dvasiškija. Publikoje kildavo triukšmas, vieni protestuodavo, o kiti pritardavo. Palaukęs iki publika nusiramins, dr. Šliupas imdavo pasakoti gana juokingų anekdotų ir klausytojai pasileisdavo juoktis. Vėl grįždavo tvarka ir dr. Šliupas tęsdavo savo kalbą. Taip pasitaikydavo keletą kartų. Prakalbos tęsdavosi apie porą valandų ir niekas nenuobodžiaudavo jų klausant.

Ten kur dabar yra Apreišimo parapijos bažnyčia, prieš 45 metus buvo vokiečių apgyventa apylinkė. Bet italams pradėjus artintis, vokiečiai ėmė trauktis, pagaliau jų taip mažai liko, kad jų bažnyčia negalėjo išsilaikyti.

Būrys brooklyniečių lietuvių susiorganizavo ir nupirko tą vokiečių bažnyčią, į kurią klebonu buvo paskirtas iš Maspetho kun. N. Petkus, o jo vietą užėmė kun. A. Milukas.

Dar buvo likę kiek vokiečių, todėl apie porą metų buvo vokiety vikaaras. Tuometinėje Vienybėje tilpdavo naujos parapijos komiteto pranešimai.

Kartą nueinu į Vienybės įstaigą ir randu dr. J. Šliupą ir kun. N. Petkų įsileidusius į kokius tai istorinius ginčus, ir kadangi daktaras istorinius įvykius labai gerai žinojo, tai kun. N. Petkų nuginčijo. Kun. Petkus supyko, o daktaras jam sako: Kunige nepyk, juk čia mudu tik šiaip sau draugiškai pasiginčijom, štai ranka, nepyk! Tačiau kun. Petkus rankos nedavė ir supykęs išėjo.

Dr. Šliupas Vienybės redaktoriui J. Paukščiui sako: Na matai, čia mes pasiginčijom ir galiu sakyti, kad jums biznį tikrai būsiu pagadinęs.

Prieš pirmąjį pasaulinį karą vyrų ir moterų rūbai buvo kitoki negu šiandien. Net vasaros karščiame užėjus vyrai vilkėdavo švarkus ir kietas krakmolinės apykaklės. Vaziuojant iš piknikų prakaitas sunkdavosi per švarką, o apykaklė pasidarydavo minkšta, kaip mazgotė. Moterų rūbai buvo lengvesni. Bet pajūrį vaizdas pasikeisdavo. Moterų maudydamos kostiumai buvo iš storos vilnonės medžiagos ir dingdavo visos jų „linijos“... Turėdavo net kojines nešioti... Ypač tas būdavo griežtai prižiūrima miesto pirtyse. Maudytis būdavo tikras vargas, rūbai tiek primirkdavo, kad sunku būdavo juos panešti, bangos nutraukdavo kojines ir vakare pajūrys būdavo pilnas kojinių. Vėliau merginos pradėjo rengtis lengviau, nors už tai areštuodavo ir turėdavo pabaudą užsimokėti.

Priešais Angelių Parapijos bažnyčią aikštėje suėdavo visų gatvekarių linijos. Tai buvo plataus susisiekimo mazgas.

Vasaros metu gatvekariai buvo atduri – neturėjo sienų ir buvo įlipama per šonus. Kai gatvekaris prisipildydavo, tai tekdavo ant išilginės pakopos stovėti ir laikyti viena ranka įsikibus į viršuje esančias kilpas, o kad vėjas nenuneštų šiaudines skrybėles, reikėdavo ją prisirišti šniureliu prie švarko atlapo. Be skrybėlės tada nebuvo mados vaikščioti.

Moterims tada gatvekaruose užleisdavo sėdynes. Šiandien vaizdas pasikeitęs, dabar moterys vyrams užleidžia sėdynes. Į salūnus prie baro moterų neįleisdavo, reikėdavo eiti per šonines duris, ir gale, visuomet būdavo erdvus kambarys kuriam prie stalų porėlės galėdavo linksmintis. Ypač daug būdavo sekmadieniais, užpakalyje gyvenimas virdavo...

Naujų metų išvakarėse pagal buvusį paprotį salūnų savininkai savo „kostumeriams“ duodavo dovanas, kurias jie gaudavo iš degtinės sandėlių. Būdavo tie, kurie per išstisus metus salūnus lankydavo, „kalėdavo“ ir parsinešdavo degtinės ar vyno bonkas namo. Tai bent buvo laikai!..

KVIETIMAS

Pr. Laplenė kviečia Jus ir Jūsų draugus atvykti į

LITERATŪROS VAKARĄ

kuris įvyks jos vasarvietėje, Stony Brook Lodge, Stony Brook.

rugpiūčio 18 d. 4 val. p.p.

Programoje dalyvauja poetė; aktorė Blrutė Pūkelevičienė ir rašytojai Vilnius Bražėnas ir Jonas Rūtenis.

Vasarvietėje tebevyksta mūsų dailininkų C. Janušo, H. Kulber, S. Plechavičienės, P. Puzino, prof. A. Varno ir W. Wlkaus originalių kūrinių paroda.

Į literatūros vakarą ir į meno parodą įėjimas nemokamai.

Kviečiami visi. Bus šokiai.

Vasarvietė pasiekama 25 A keliu – važiuoti iki Stony Brook geležinkelio stoties ir, sekant Stony Brook Lodge iškambą, sukti po kairę ir tiesiai važiuoti iki vasarvietės vieną mylią. Long Island traukiniai iš Jamaica. Iš Stony Brook stoties į vasarvietę taksi 50 c.

SAVINGS ACCOUNTS
CORDIALLY INVITED

Latest Interest Rate **3%** A YEAR

Compounded semi-annually January and July

Interest begins the FIRST day of the month on deposits made during the first 10 BUSINESS days of January and July, the first 5 BUSINESS days of April and October and the first 3 BUSINESS days of all other months when left until the end of the interest period.

THE *Kings County* SAVINGS BANK

Incorporated 1860
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000
Member Federal Deposit Insurance Corporation

FRANK NARBUTAS

NAMŲ DAŽYTOJAS
IR DEKORATORIUS

Turis 15 metų patyrimą ir apdraudą šioje srityje.

Darbas visada atliekamas rūpestingai ir gerai

115-53 NEWBURG ST., ST. ALBANS 12, N. Y.
Telefonas: LA 5-4292

STEAMBOAT INN

ALMA-KASMOČIŪTE, Vedeja

ĮVAIRIAUSI GERIMAI IR PIRMOS RŪŠIES MAISTAS

SALE VISOKIOMS PRAMOGOMS
Didelis ir gražus sodas piknikams

89-91 Steamboat Road, Great Neck, L. I.
Tel. Great Neck 2-1546, biznio Great Neck 2-3389, namų

PARCELS TO EUROPE

PARCELS TO LITHUANIA AND RUSSIA

Through the biggest Company on the American Continent

J. Kamienski
JANIQUE TRADING CO.
Head Office:
TORONTO, ONT. CANADA, 535 QUEEN ST. W. Tel. EM 4-4025
Branches in USA:
NEW YORK CITY, N. Y. 396 E. 9th St. Tel. GR 3-3470
PITTSBURGH, PA. 2013 E. Carson St. Tel. HU 1-5759
MINNEAPOLIS, MINN. 44 E. Hennepin Ave. Tel. FE 6-2330
BUFFALO, N. Y. 1162 Broadway, Tel. FI 1272
NEWARK, N. J. 102 - 16th Ave., Tel. BI 2-6816
PHILADELPHIA, PA. 725 W. Girard Ave., Tel. ST 7-1422
CLEVELAND, OHIO, 1029 Fairfield Ave., Tel. CH 1-5547
CHICAGO, ILL. 2314 W. Chicago Ave., Tel. BR 8-6780
and in 10 other cities of CANADA and USA.
Full guarantee for every parcel sent. Two weeks delivery.
Your relatives in the Old Country will receive the parcel absolutely free of charges
LARGEST COMPANY BECAUSE IT IS THE BEST!

LIETUVIAI ADVOKATAI

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th Street
Jackson Heights 73, N. Y.
Newton 9-6620

KESTUTIS W. MICHELSON
87-14 111th Street
Richmond Hill 18, N. Y.
Virginia 6-6060

ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083

ANTHONY J. WESLAN
16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-6116

PARK FLORIST

MATTHEW MAŽEIKA

Geles pristatome (bet kurią pasaulio vietą).

80-15 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro) Telefonas: Virginia 9-3112

KUR APDRAUSTI NAMUS, BALDUS, AUTOMOBILIUS
IR KITAS VERTYBES?
Visuomet greitą ir gerą patarnavimą bei patarimą gausite pas

JONĄ JUODI

664 JAMAICA AVENUE, BROOKLYN 8, N. Y.

Kreiptis: darbo dienomis nuo 5 val. po piet iki 8 val. vak.
Šeštadieniais nuo 10 val. iki 5 val. vakaro.
Telefonas: AP 7-9454

Paulius Gaubys

FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės, vaikai (vairūs subuvimai, kopijos ir t.t.
Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos,
taipgi aliejiniai portretai.

P. Gaubys foto srity dirbęs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne
ir Amerikoje) darbą jums padarys greitai, gerai ir pigiai.

85-27 88th STREET WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VI 6-2164

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje yra švieži
nes jie atgabenami lėktuvais.

Gdytojai sako, kad maitinimasis pieniškais produktais, ypač
sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių.

Petro Lissausko krautuvėje (prieš Maspetho lietuvių bažny-
čią) taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gam-
ybos duonos, tikrų lietuviškų dešrų ir šviežių, tiesiai iš
farmos atvežtų kiaušinių.

Petro Lissausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai.

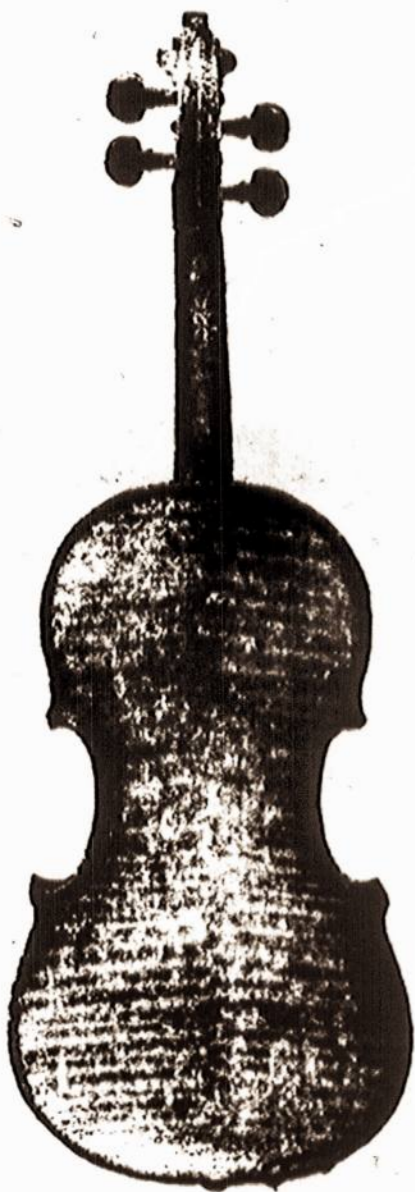
PETRAS LISAUSKAS

64-09 CLINTON AVENUE MASPETH, N. Y.
Telefonas: TW 4-8087

LIETUVIAI SMUKININKAI

susipažinkite su
Lietuvio gamybos smulkais
GARBĖS DIPLOMĄ
Laimėjusiais 1926 metais
Pasaulinėje Parodoje
Philadelphia, Pa.

Kainos nuo \$150 iki \$500

JULIUS SVITRA
SMUKIŲ DIRBĖJAS
1534 First Avenue
SAN DIEGO 1, CALIF.

ANTON APPEL

Parduodami lietuviški skilandžiai, dešros ir kiti
pirmos rūšies maisto dalykai:

JERSEY PORK

428 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: STagg 2-3108

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ

RAY'S LIQUOR STORE

Juozas ir Izabelė Misiūnai, Savininkai

Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas
Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.

103-55 LEFFERTS BOULEVARD, RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 3-3544

**DRAUDIMO REIKALAI, TAKSŲ (INCOME TAX) PARUOŠIMUI,
NOTARINŲ DOKUMENTŲ TVIRTINIMUI, KREIPTIS I**

JUOŽĄ ANDRIUŠĮ

GENERAL INSURANCE BROKER * CONSULTANT * NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai ir valstybės taksai, tvirtinami įvairūs
dokumentai ir atliekami visų rūšių draudimai:
gyvybės, namų, baldų, automobilių, bižnų ir t.t.

GERAS PATARNAVIMAS

Kreiptis kasdien iki 8 val. vak. Šešt. iki 6 v. v.

238 LEONARD STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas EVERgreen 7-8247

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

ORMAN & MICHELSON

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

VIRGINIA 6-1800

ELMHURST AUTO COLLISION REPAIRS

ZIGMAS ZALIAUSKAS, Savininkas

Taisoma, parduodama, tarpininkaujama
ir padedama nupirkti automašinas.

Sąžiningas, geras ir prieinamas patarnavimas.

90-30 43rd Ave. Elmhurst, N. Y.

Telefonai: IL 7-1400, IL 7-1437

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue Brooklyn 11, N. Y.

KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

Telefonas: EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y.

Telefonas: EVERgreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedejas
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

Telefonas: STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS

84-02 Jamaica Avenue Woodhaven, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 7-4499

AUGUST P.GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas

354 Marcy Avenue Brooklyn, N. Y.

(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)

Telefonas: EVERgreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME

635 North Wood Avenue Linden, New Jersey

Telefonas: Linden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius

410 Metropolitan Avenue Brooklyn 11, N. Y.

Telefonas: STagg 2-4409

Estate of A.J.VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.

GENERAL INSURANCE AGENT NOTARY PUBLIC

54-41 72nd Street Maspeth, L. I., N. Y.

Telefonas: NEWton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius
įvairiems reikalams.

New Yorkas ir Apylinkė

PRAMOGOS IR SUSIRINKIMAI

Vin. S. Lozoraitis dalyvavo rugp. 1 d. Free Baltic House patalpose New Yorke įvykusiame Lietuvos Laisvės Komiteto posėdyje, kuriame buvo išsiaiškinta visa eile svarbiais Lietuvos laisvinimo klausimais. Rugpiūčio 2 d. min. S. Lozoraitis vizitavo Estijos ir Latvijos Laisvės Komitetus.

Dr. E. Noakas ir dr. B. Nemickas, įvykusioje Korp. Neo Lithuania juniorų sueigoje, supažindino juniorus su korporacijos veikla Amerikoje ir kituose vakarų kraštuose.

Dr. A. Trimakas, Lietuvos Laisvės Komiteto narys, grįžo iš Pietų Amerikos valstybių.

Prel. J. Balkūnas grįžo iš atostogų, kurias praleido Kanadoje ir įvairiose JAV vietose.

Pr. Lapienė praneša, kad jos vasarvietėje, Stony Brook, šią savaitę atostogauja Feliksas ir Salomėja Paškevičiai, Adas Klimas, Zigmas ir Marina Raulinaičiai, A. Samulionis su žmona ir dviem dukterim, O. ir L. Jasaičiai. Vasarvietė pasiekiamą iš New Yorko keliu 25A. Tel. Stony Brook 7-0586.

Juozas Ginkus su žmona grįžo iš Maine valstybės, kur jie du praleido dviejų savaitių atostogas.

J. C. Baltus, žinomas vietos veikėjas, daug metų išgyvenęs (1470 St. Johns Place) persikėlė į naują vietą – 61-51 Dry Harbor Rd., Rego Park 74, N. Y. Be to, jis savo vasarinę rezidenciją išnuomojo prof. Mosse.

Svečiai iš Brazilijos

Stasys Mėliūnas

Šiuo metu Jungtinėse Valstybėse lankosi svečiai iš Brazilijos, Stasys Mėliūnas su šeima, žmona Elena, dukteria Milda ir sūnum Stasiu. Stasys Mėliūnas yra stambus pramoninkas Sao Paulo, Mėliūnai atvyko laivu į New Yorką, čia nusipirko automobilį, kuriuo jie vyks į Kaliforniją. Pakeliui, jie aplankys kai kurias įdomesnes vietas Kanadoje, taip pat Chicagą.

Stasys Mėliūnas gimęs Rokiškio apskrityje, į Braziliją atvykęs 1927 m. Čia jis išsimokslino, sukūrė šeimą ir dabar yra laikomas labiausiai prasisiekusiu lietuvių pramonininku Pietų Amerikoje.

Viesėdamas New Yorke, Mėliūnas su šeima aplankė ir Vienybės įstaigą. Juos lydėjo vietos veikėjas P. Ališauskas. Ta proga Stasys Mėliūnas užsiprenumeravo Vienybę.

Mirė advokatas

A. J. Wentz

Tik šiomis dienomis patirta, kad prieš pora savaitių mirė brooklyniečiams gerai žinomas advokatas Alfredas J. Wentz (Vencius). Jis mirė Wilkes-Barre apylinkėje, kur turėjo savo namus ir dažnai lankydavosi.

Wentz buvo vienas pačių pirmųjų lietuvių advokatų New Yorke. Velionis kilęs iš Pensilvanijos anglių kasyklų srities, kur praeitame amžiuje jo tėvai buvo vieni pirmųjų lietuvių ateivių biznierių.

Baigęs teisių mokslus Cornell universitete, Wentz atvyko į New Yorką ir čia netrukus pradėjo praktikuoti advokatūrą. Jo ofisas, kurį lietuviai su įvairiais reikalais taip dažnai lankydavo, buvo 225 S. 4th Street, Brooklyne.

Velionis buvo apie 65 metų amžiaus.

Dr. J. Pajaujis, Valstiečių Liaudininkų Centro Komiteto pirmininkas, savo organizacijos reikalais lankėsi New Yorke. Pajaujis gyvena Washingtone.

Juozas Stankus, pagyvenęs Maspeth, N. Y., išsiilgo saulėtos Floridos ir šį mėnesį grįžta atgal į Miami, iš kur žada daugiau nebesikelti.

Kun. V. Pikturna, dr. A. Starkus, V. Rastenis, V. Sidzikauskas ir J. Šlepetyš išrinkti į naują Lietuvių buv. politinių kalinių sąjungos vadovybę. Į revizijos komisiją – prof. A. Damsišis, B. Gaidžiūnas ir L. Leknickas. Į garbės teismą – V. Blažys, J. Narakas, J. Pajaujis, P. Dūda ir K. Gumauskas. Sąjunga apjungia visus lietuvius, bolševikų ir nacių kalintus.

Vacys Steponavičius baigė New York City College, studijavęs sociologiją ir ekonomiką. Tą patį College baigė Jonas Ulėnas (elektros inžineriją) ir Vytas Liobys (mechaninę inžineriją).

Skaudžioje gyvenimo valandoje

KARIN MAČIONIENEI ir jos vyrui ANTANUI MAČIONIUI,

TĖVUI IR UOŠ VIUI HENRICH KAKIT MIRUS,

retėškiam giliausią užuojautą.

NEW YORKO LIETUVIŲ PROTESTANTŲ PARAPIJOS
Taryba, Valdyba ir Kunigas

Poetė - aktorė Birutė Pūkelevičiūtė, Draugo premijos laureatė, rugpiūčio 18 d. dalyvaus P. Lapienės vasarvietėje įvyksiančiame literatūros vakare su savo naujausia kūryba.

Kviečia dalyvauti išvykoj pas Gaigalus

Po pietų kava ir šokiai, jaučioje vasarvietės salėje. The Nesconset Community House pasiekiamas automobiliu važiuojant Northern State Parkway pasukus Ronkonkoma Lake, Long Island link iki Blue Bird Inn prie ežero, iš ten pasukant Gibbs Pond Road (šiuo keliu apie 1 mylią).

Išvyka įvyks bet kokiam orui esant. Pradžia 10 val. ryto.

Pirmą valandą bendri pietūs, užkandžius iškylautojai atsiveža patys.

Po pietų kava ir šokiai, jaučioje vasarvietės salėje.

The Nesconset Community House pasiekiamas automobiliu važiuojant Northern State Parkway pasukus Ronkonkoma Lake, Long Island link iki Blue Bird Inn prie ežero, iš ten pasukant Gibbs Pond Road (šiuo keliu apie 1 mylią).

Išvyką maloniai yra kviečiami visi Korp. Neo-Lithuania ir L. T. A. Samburio bei L. Studentų Santaros nariai su šeimomis, draugais bei svečiais.

Dail. C. Janušas rugpiūčio 11 d., šeštadienį, Pr. Lapienės vasarvietėje, Stony Brook, L. I. demonstruos akvarelinį piešimą.

A. Bobelis išrinktas New Yorko vyčių Pr. Žižmaro būrelio vadu.

Rugpiūčio 10 d. 8 val. vakare Piliesių Klubo patalpose, Brooklyne, įvyks skautų vyčių sueiga. Kalbės prel. J. Balkūnas. Bus suteiktos svarbios informacijos skautų stovyklos reikalui.

Rugpiūčio 18 d. šeštadienį, P. Lapienės vasarvietėje ruošiamas didelis literatūros vakaras, kuriame dalyvaus ir čia viešiantis poetė Birutė Pūkelevičiūtė iš Montrealio. Rašytojai ir poetai žada skaityti savo dar spaudoj neskelbtus kūrinius. Publika tai prašoma įsidėmėti ir kviečiama atvykti į šią rimtą kultūros pramogą.

Rugsėjo 15-16 d. New Yorke įvyks Atlanto pakraščio skautų skaučių vadų suvažiavimas. Ta proga rugsėjo 15 d. bus surengtas jaunimo vakaras.

Dr. Vl. Vencius rugpiūčio 4 d. į savo gražią rezidenciją buvo sukvietus būrelį studentiško jaunimo iš New Yorko pasisvečiuoti.

Susituokė

Rugpiūčio 4 d. Karalienės Angelių bažnyčioje susituokė Brooklyne plačiai žinomo buvusio bizniero Antano Vikriko dukte, našlė Alice Jagminienė, su Arnold Moran. Pamergė buvo antroji Vikriko dukte Stella, pabriliu – jos vyras J. Mačiukas. Vestuvių pietūs buvo suruošti Elenos Povilanskienės salėje, 158 Grand St., Brooklyne, Puotoje dalyvavo trečioji Vikriko dukte Genė, jos vyras Mordosa, Vytautas Mikalauskas su žmona ir kiti artimi giminės bei draugai. Vestuvių proga Ant. Vikrikas pavaišino ir kitus atsilankiusius svečius į Povilanskienės barą.

Išnuomojami kambariai 3 vyrams ar moterims. Teirautis nuo 6 iki 10 v. v. pas K. Lipnickienę, 350 Keap St., Apt. 21, Brooklyn 11, N. Y.

DYKAI I FLORIDĄ

Ieškau kelionei į Floridą bendrakeleivio, mokančio valdyti automobilį. Išvykstu šio mėnesio mėnesio pabaigoje. Taip pat pigiai parduodu gerame stovyje skalbimo mašiną. Kreiptis: J. Stankus, 54-24 69th Lane, Maspeth, N. Y.

Melchijoro Putelės nuotyčiai

